

**AMEA-nın FƏLSƏFƏ VƏ SOSIOLOGİYA İNSTİTUTUNUN
2024-CÜ İL ÜZRƏ ELMİ VƏ ELMİ-TƏŞKİLATI FƏALİYYƏTİNİN
YEKUNLARI HAQQINDA**

HESABATI

BAKI-2024

**AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun
2024-cü il üzrə elmi və elmi-təşkilati fəaliyyətinin yekunları haqqında
HESABATI**

1.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarının, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarının, habelə dövlət proqramlarının icrası ilə əlaqədar görülmüş işlər:

I. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 dekabr 2023-cü il tarixli Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 140 illiyinin qeyd olunması ilə bağlı sərəncamının icrası ilə əlaqədar 1 respublika Konfransı (“Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin Azərbaycan ideyasının fəlsəfi, ictimai, siyasi mahiyyəti”, 24 yanvar 2024), **1 ümuminstytut seminar** (“Məhəmməd Əmin Rəsulzadə İstiqlal məfkurəsindən Azərbaycan Cümhuriyyətinədək mübarizə yollarında”, 22 yanvar 2024), **7 məqalə, 15 konfranslarda** çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

II. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 dekabr 2023-cü il tarixli “Naxçıvan Muxtar Respublikasının 100 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında” sərəncamının icrası ilə əlaqədar və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin 9 yanvar 2024-cü il tarixli 1/2 nömrəli qərarı ilə 1 respublika konfransı (“Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycan dövlətçiliyində” mövzusunda, 5 fevral 2024), **1 dəyirmi masa** (“Naxçıvanın dövlətçilik ənənələri və muxtar statusun özəllikləri”, 13 fevral, 2024), **1 konfransda çıxış** (tarix elmləri doktoru Eynulla Mədətli “Naxçıvan MR Azərbaycan dövlətçiliyində”, Naxçıvan 100 illik yubileyinə həsr olunan konfrans, 05 fevral, 2024), **7 konfransda** çıxış yerinə yetirilmişdir.

III. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında 2024-cü ilin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili” elan edilməsi haqqında” 25 dekabr 2023-cü il tarixli Sərəncamının icrası ilə bağlı və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin 9 yanvar 2024-cü il tarixli 1/1 nömrəli qərarı ilə 2 beynəlxalq konfrans (“Noosfer planet” mövzusunda, Sankt-Peterburq, 18 dekabr 2023, “Nəsirəddin Tusi və fəlsəfənin ekoloji problemləri” mövzusunda, 6 dekabr 2024), **2 respublika** (“Azərbaycan gəncliyinin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili”nə dəstəyi” mövzusunda, 1 fevral 2024, “Yaşıl enerji və ekoloji problemlərin fəlsəfəsi” mövzusunda, 25 sentyabr, 2024-cü il), **2 dəyirmi masa** (“COP29- Yaşıl strategiya, iqlim dəyişikliyi və sosial elmlər: çağırışlar, vəzifələr” mövzusunda, 22 oktyabr, 2024, “Fəlsəfə və yaşıl sivilizasiya” mövzusunda, 21 noyabr, 2024), **2 elmi seminar** (“Prezident İlham Əliyevin Dövlət idarəçiliyi: COP29-un Azərbaycanda keçirilməsi beynəlxalq nüfuzumuzu göstərən vacib amildir” mövzusunda, 15 oktyabr 2024, “Prezident İlham Əliyevin COP29 siyasətinin sosial psixoloji, etik prioritet istiqamətləri” mövzusunda, 7 noyabr 2024), **2 toplu** (“Süni intellekt: yaşıl dünya və sosial ədalət”, Bakı, 2024, Optimist nəşriyyatı, 342 səhifə, “Azərbaycan gəncliyi və yaşıl dünya naminə həmrəylik ili: ekoloji problemlər, süni intellekt və fəlsəfə”, AF Poliqraf, 208 səhifə), **1 kitab təqdimatında çıxış** (fəlsəfə elmləri doktoru, professor *İlham Məmmədzadə*, fəlsəfə elmləri doktoru *Nizami Məmmədov* və fəlsəfə elmləri doktoru *Sevda Məmmədəliyevanın* “Ekoloji sivilizasiyanın astandasında: Yaşıl enerjiyə keçid” adlı kitabın təqdimatı, 5 noyabr, 2024-cü il, *Hüseyn İbrahimov* “*Multikulturalizm və Tolerantlıq fəlsəfəsi*” *şöbəsinin aparıcı elmi işçisi*, fəlsəfə

üzrə fəlsəfə doktoru “Yaşıl enerjiyə dəstək Elmi-İnnovativ Təşəbbüs Qrupu”nun Əlaqələndirmə Şurasının üzvü; Hafizə İmanova – AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu, elmi işçi 14.11.2024-cü il tarixində COP29 Beynəlxalq tədbirində International Youth Innovation Forumda iştirak; “İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, f.ü.f.d., dosent Mustafayev Radif Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Sosial və Psixoloji Tədqiqatlar Mərkəzi" ictimai birliyinin həyata keçirdiyi "Yaşıl düşüncə"nin təbliği və inkişafı" adlı layihə çərçivəsində 26-27 iyul tarixlərində Ağdam rayonunda, 17-18 avqust tarixlərində Bərdə şəhərində, 14 sentyabr tarixində isə Tərtər şəhərində genişmiqyaslı təlimlər keçirərək "Yaşıl düşüncə", “Dayanıqlı inkişaf” və "Yaşıl həyat" mövzularında iştirakçılara məlumat verilmişdir, «Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası» şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Zeynalov Şölət Əlövsət oğlu və “İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Cəbrayilov Məhəmməd Soltan oğlu Yaşıl Dünya naminə həmrəylik ili çərçivəsində Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin YAP Yasamal Rayon Təşkilatının və Yasamal Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən ağacəkmə aksiyasında YAP AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu üzrə ərazi təşkilatı fəal iştirak etmişdir, 21 aprel 2024), **2 məruzə** (“İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Cəbrayilov Məhəmməd Soltan oğlu “Qlobal ekzistensial təhlükədən yaşıl dünyaya keçid: COP 29-un hədəfləri kontekstində fəlsəfi təhlil” adlı məruzə ilə “Yaşıl dünya naminə” mövzusunda AMEA Rəyasət Heyəti və İctimai Humanitar Elmlər bölməsinin birgə təşkil etdiyi konfransda çıxış <http://philosophy.edu.az/index.php?newsid=2473>), 19 mart 2024, **“İqlim dəyişməsində neoimperializmin rolu və yaşıl enerji siyasəti”** adlı məruzə ilə **“Yaşıl dünya naminə həmrəylik - COP-29-un çağırışları və humanitar elmin vəzifələri”** mövzusunda konfransda çıxış. AMEA, Rəyasət Heyəti. 04 noyabr 2024, **3 xarici məqalə** (“Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı “Cop 29. Climate-Human Problem in the Context of the Philosophy of Life” // BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının nəticələri istiqamətində BEST journal of Innovation in Science, Research and Development jurnalında, Amerika Birləşmiş Ştatları, səh. 103-107, İSSN 2835-3579, “Social-Philosophical Alysis of the Climate – Human and Ethics Problem in the Cotext of the 4.0 World Industrial Revolution” // “Articles of Azerbaijan Scientists Identity and Global Ethical Problems in the Context of the 4.0 Industrial Revolution. ANAS – 80”. Lambert Akademik nəşriyyatı, səhifə 26-60, “Estetika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ağakışiyeva Təhminə Süleyman qızı «COP29: Azerbaijani model in the fight against climate change » // «The scientific heritage» journal, Macarıstan (Budapeşt). Issue No 145 (145) (2024)), **1 xarici konfransda məruzə** (“Sosial psixologiya” şöbəsinin müdiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məlikli Günel Qurbanəli qızı “COP29 under the leadership of President Ilham Aliyev will open the door to a green world” adlı məruzə ilə Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin COP 29 siyasətinə həsr

edilmiş beynəlxalq onlayn konfransda çıxış. Yaponiya, Osaka, 28 noyabr 2024), 7 ETİ, 16 konfranslarda çıxış, 2 konfrans materialları, 10 KİV-də çıxış, 25 məqalələr yerinə yetirilmişdir.

IV. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 yanvar 2024-cü il tarixli “Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 530 illiyinin qeyd edilməsi haqqında” sərəncamı ilə bağlı 1 dəyirmi masa (“Məhəmməd Füzulinin irsi və müasirlik fəlsəfi kontekstdə”, 6 iyun, 2024), **2 elmi seminarda məruzə materialları** (Bakı Dövlət Universitetinin Fəlsəfə kafedrasında AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Türk xalqlarının fəlsəfəsi tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Faiq Ələkbərli “Məhəmməd Füzulinin Türk xalqları fəlsəfəsi tarixində yeri” və “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zeynəddin Şabanov “Məhəmməd Füzulinin fəlsəfi görüşləri” məruzələri), 15 çıxış, 10 məqalə yerinə yetirilmişdir.

V. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 31 yanvar 2024-cü il “Azərbaycan Respublikasının xarici ölkələrlə əməkdaşlığı üzrə Sərəncamı ilə əlaqədar 2 beynəlxalq konfrans (“Azərbaycan-Pakistan: siyasi-mədəni əlaqələr və perspektivlər” mövzusunda, 26 aprel 2024, “Süni intellekt fəlsəfəsində Azərbaycan-Türkiyə araşdırmalarının perspektivləri” mövzusunda, 28 iyun, 2024), **3 dəyirmi masa** (“23 Mart- Pakistan Günü” münasibəti ilə “Azərbaycan-Pakistan əlaqələri zamanın sınağında” mövzusunda, 11 mart 2024, “İraq türkmanlarının ictimai, siyasi və fəlsəfi görüşləri” mövzusunda, 18 aprel 2024, “Yeni texnologiyalar dövründə milli identikliyin perspektivləri” mövzusunda dəyirmi masa, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Niderland (SOTA) Azərbaycan və Türkünstan Elmi Araşdırmalar Mərkəzi ilə birgə, 24 sentyabr 2024), **2 görüş** (AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu və Pakistan İslam Respublikası Lahor Dövlət Kolleci Universitetinin Urdu dili və ədəbiyyat şöbəsinin işçisi Dr. Hyder Safeer ilə görüş, 16 aprel 2024, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda Qırğızıstan Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Saralayev Nur Kərimkuloviç, həmin institutun baş elmi işçisi fəlsəfə elmləri doktoru Süleyman Kayıpov, Qazaxıstan Folklor İnstitutunun əməkdaşı elmlər doktoru, professor Cabbar İsankul görüş, 4 dekabr 2024), **3 elmi seminar** (“Yaddaşın (fərdi və kollektiv)və mədəni kimliyin fəlsəfi təhlili” mövzusunda, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Ankara Hacıtəpə Universiteti ilə birgə, 6 sentyabr 2024, “Azərbaycan filosof və mütəfəkkirlərinin orta əsrlərdə Cənubi-Şərqi Asiya ölkələri ilə əlaqələri” mövzusunda, 9 dekabr, 2024, “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi”şöbəsinin müdiri fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Faiq Ələkbərlinin “Çağdaş dövrdə Türk xalqlarının əsas ictimai-fəlsəfi problemləri”mövzusunda ümuminstitut seminarı, 13 dekabr 2024), **4 KİV-də məqalə** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu “İdrak nəzəriyyəsi və məntiq” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Qurbanov Füzuli Məhəmməd oğlu. “Beynəlxalq elmi əməkdaşlıq”. Türk dövlətləri Təşkilatı kontekstində. I məqalə” // “Elm”. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin orqanı. -2024, No 28 (1425), 13 sentyabr, s. 6, II məqalə 2024, No32 (1429), 11 oktyabr, s.8,

“Azərbaycan-Çin elmi əməkdaşlığı. Strateji inkişaf kursu kontekstində. 2 məqalə” // “Elm”. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyətinin orqanı. 2024, №34 (1431), 25 oktyabr, s.5.) yerinə yetirilmişdir.

AMEA RƏYASƏT HEYƏTİNİN QƏRAR VƏ SƏRƏNCAMLARININ İCRASI İLƏ ƏLAQƏDAR GÖRÜLƏN İŞLƏR:

- 1. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin 19 yanvar 2024-cü il tarixli № 6/2 qərarının 26/1 bəndinə əsasən 5 ETİ, 26.3 bəndinə əsasən “Nəsrəddin Tusi və fəlsəfənin ekoloji problemləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransı, 6 dekabr 2024, 26.4 bəndinə əsasən Ümumdünya fəlsəfə gününə həsr olunmuş “Dəyərlər və identikliyin fəlsəfi problemləri” mövzusunda Beynəlxalq konfransı, 26 noyabr 2024-cü il, 26.5 bəndinə əsasən “Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin Azərbaycan ideyasının fəlsəfi, ictimai-siyasi mahiyyəti” mövzusunda elmi konfrans, 24 yanvar 2024-cü il tarixində həyata keçirilib.**
- 2. A.A.Bakıxanovun 230 illiyinə həsr olunmuş 1 dəyirmi masa (“Fəlsəfə tarixi” şöbəsinin təşkilatçılığı ilə “Abbasqulu Ağa Bakıxanov: fəlsəfə və tarix”, 14 iyun, 2024-cü il), 7 çıxış yerinə yetirilmişdir.**
- 3. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin 3 aprel 2024-cü il tarixli qərarının №12/1 qərarı ilə 3-cü bəndinə əsasən 4 monoqrafiya** (“Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ələkbərov Faiq Qəzənfər oğlu “Azərbaycan Türk fəlsəfi və ictimai fikir tarixi, (XIX-XX əsrlər)”, üç cildə, II cild, (ikinci kitab), “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 752 səhifə. (tamamlanmış və əlavələrlə yenidən işlənmiş ikinci nəşri)., “Estetika” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əsədov Adil İsgəndər oğlu “Gözəlliyin fəlsəfəsi” üç cildə, I cild, (birinci kitab) “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 562 səhifə. II cild (ikinci kitab) 566 səhifə., III cild, (üçüncü kitab) 560 səhifə) nəşr edilmişdir.
- 4. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin 11 iyun 2024-cü il tarixli №16/1 qərarına əsasən AMEA-nın müxbir üzvü Könül Bünyadzadənin “Sufi fenomenologiya-yeni fəlsəfi yanaşma və gələcəyə baxış” mövzusunda elmi məruzəsi haqqında “Yeni dövrün yeni fəlsəfəsi” mövzusunda Dəyirmi masa, 1 iyul 2024, 7 çıxış yerinə yetirilmişdir.**
- 5. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyətinin 9 iyul 2024-cü il tarixli №17/10 qərarına əsasən “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsi yaradılıb. Fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Ələkbərov Faiq Qəzənfər oğlu həmin şöbənin müdiri təyin edilib.**
- 6. AMEA İctimai Elmlər bölməsinin Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il №4qərarı ilə “Akademik Aleksandr Osipoviç Makovelskinin” 140 illik yubileyi haqqında 1 ümumitut elmi seminar (“A.Makovelskinin fəlsəfəsi haqqında”, 4 iyul 2024), 1 monoqrafiya (“Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Zaur Rəşidov**

“Antik yunan fəlsəfəsində Sokrataqədərki dövrün tədqiqi: A.O.Makovelskinin əsərləri əsasında” Bakı: Təknur, 2025, 400 s.), 7 çıxış yerinə yetirilmişdir.

7. AMEA İctimai Elmlər bölməsinin Elmi Şurasının 18 oktyabr 2024-cü il tarixli №6 qərarına əsasən (Görkəmli Azərbaycan hüquqşünası Məsumə Məlikova- 95, dəyirmi masa, 24 dekabr 2024; Görkəmli alim, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Ə.Ə.Zərgərovun 90 illiyinə həsr olunmuş elmi seminar, 17 dekabr 2024) həyata keçirilmişdir.

“AZƏRBAYCAN 2030: SOSIAL İQTİSADI İNKİŞAFA DAİR MİLLİ PRIORİTETLƏR”

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2 fevral 2021-ci il tarixli 2469 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiqləmiş “Azərbaycan 2030:sosial iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər”inin “Dinamik, inkluziv və sosial ədalətə əsaslanan cəmiyyət” adlı II bəndinin “2.1 inkişafdan hər bir vətəndaşın bəhrələnməsi” yarım bəndinə müvafiq olaraq 1 beynəlxalq konfrans (“Noosfer planet” adlı, Sankt-Peterburq, 18 dekabr 2023), **1 toplu** («Cəmiyyətin sosial və mənəvi-mədəni həyatındakı islahatların fəlsəfəsi» (15-16 cild). Almanax. “Optimist”, Bakı, 2023, 724 səhifə.), 10 məqalə (4-ü xaricdə), 15 konfransda çıxışlar həyata keçirilmişdir.

“Rəqabətli insan kapitalı və müasir innovasiyalar məkanı” adlı III bəndinin “3.1. XXI əsrin tələblərinə uyğun təhsil” yarım bəndinə uyğun olaraq 1 tədris proqramı (“İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin baş elmi işçisi, sosiologiya elmləri doktoru Məmmədova Səadət Davud qızı “Sosiologiya” fənn proqramı, bakalavr pilləsi üçün, “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 30 səhifə), **3 dərs vəsaiti** (“İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin baş elmi işçisi, sosiologiya elmlər doktoru Məmmədova Səadət Davud qızı (*həmmüəllif Nigar Şahhüseynbəyova*) “Sosiologiya” dərslik. “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 410 səhifə), Xəlilqızı Aygün, elmlər doktoru proqramı üzrə dissertant «Təbii və sosial sistemlər», Bakı, 2024. 208 səhifə, “Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Rüstəmov Elnur Məcnun oğlu (*həmmüəlliflə*) “İnkişaf Psixologiyası”. “Hədəf Nəşrləri”, Bakı, 2024, 304 səhifə), 1 çıxış (“Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Hüseynov Sakit Yəhya oğlunun AR Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi, Azərbaycan İlahiyyət İnstitutu və Mənəvi dəyərlərin təbliği Fondunun 16.10.2024-cü il tarixində keçirdiyi “Müasir dini təhsil modelləri ənənələr və qlobal çağırışlar kontekstində” Respublika elmi-praktiki konfransda çıxışı) yerinə yetirilmişdir.

Bu bəndin “3.2 yaradıcı və innovativ cəmiyyət” yarım bəndinə müvafiq olaraq 2 beynəlxalq konfrans (“Elm günü”nə həsr olunmuş “İnsan kapitalı, milli ideya və süni intellektin fəlsəfi problemləri” mövzusunda, 27 mart 2024, “Искусственный интеллект, национальная идея и проблема идентичности” (“Süni intellekt, milli ideya və identiklik problemi”) AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu və Bolqarıstan Elmlər Akademiyası Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə, Болгария, Варна, 21-23 avqust 2024), **1 dəyirmi masa** (“Yeni dövrün yeni fəlsəfəsi” mövzusunda, 1 iyul 2024),

10 məqalə (onlardan 6-sı xarici), 9 konfranslarda iştirak, 13 KİV-də yerinə yetirilmişdir.

“İşğaldan azad olunmuş ərazilərə böyük qayıdış” adlı IV bəndinə uyğun olaraq **1 ümumitut seminar** (“Milli kimliyimizin idrakı və 44 günlük savaşın fəlsəfəsi” mövzusunda, 13 fevral 2024), **1 KİV-də çap (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu** (“Без идеологии невозможна победа” <https://kaspiy.az/bez-ideologii-nevozmozhna-pobeda>), «Президент Ильхам Алиев на втором Шушинском Глобальном медиафоруме, борьба с дезинформацией и теория социальных медиа», АМЕА Фəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu, Bakı, 2024 <https://philosophy.edu.az/index.php?newsid=2644>) **1 impakt faktorlu məqalə** (“Sosial psixologiya” şöbəsinin müdiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məlikli Günel Qurbanəli qızı “Priority directions of youth and educational policy implemented by the president of the Republic of Azerbaijan İlham Aliyev”, Erih Plus, “Ancient Land” international online Scientific Journal, impact Factor:1.465, index copernicus International İCV 2022: 58.37, the Volume 6, Issue 3 Doi: <https://doi.org/10.36719/2706-6185/33/20-25>, ISSN: 2706-6185, e-ISSN: 2709-4197 s. 20-25), **1 kollektiv monoqrafiya** (“Heydər Əliyev - İlham Əliyev: müasir Azərbaycanın liderlik fəlsəfəsi və dövlətçilik təcrübəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 348 səhifə. (Həmmüəlliflər: İ.Məmmədzadə, E.Mədətli, F.Qurbanov, S.Həsənov, H.Hüseynov, V.Zülfüqarov), **1 elmi seminar** (“İlham Əliyevin yeni quruculuq siyasəti və Azərbaycan gəncliyi: Şuşa mənəvi dəyərlər kontekstində”, 20 iyun 2024), **1 xaricdə məqalə** (“Estetika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ağakışiyeva Təhminə Süleyman qızı “Преимущества цифровых технологий на освобожденных территориях Азербайджана в эпоху искусственного интеллекта (философский анализ) // Норвег Elmlər akademiyasının dəstəyi ilə yaradılan «Norwegian Journal of development of the International Science» jurnalı, January 8 – Issue №123, page 54–59, 2024, Publisher «Norwegian Journal of development of the International Science», https://nor-ijournal.com/wp-content/uploads/2024/01/NJD_123.pdf, <https://nor-ijournal.com/2023/12/26/123-11/>), 15 məqalə, 13 konfranslarda məruzə, 13 KİV-də çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

“Təmiz ətraf mühit və “yaşıl artım” ölkəsi” adlı V bəndinin **“5.1. Yüksək keyfiyyətli ekoloji mühit” yarım bəndinə** uyğun olaraq **1 xaricdə toplu** («Идея ноосферы Вернадского и современный Азербайджан», Изд. Астерион. Санкт Петербург, 160 стр), **1 kollektiv monoqrafiya** (“Философия искусственного интеллекта и прообразы науки будущего”. “Вəxtiyar-4” İstehsalat Kommersiya Firmasının mətbəəsi, Bakı, 2024, 154 стр. (Həmmüəlliflər: İ.Məmmədzadə, T.Məxamatov, C.Dadaşova, A.Büniyatov), **1 respublika konfransı** (“Azərbaycan gəncliyinin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili”nə dəstəyi” mövzusunda, 1 fevral 2024), **1 dəyirmi masa** (“COP29–Yaşıl strategiya, iqlim dəyişikliyi və sosial elmlər: çağırışlar, vəzifələr” mövzusunda, 22 oktyabr 2024), **1 elmi seminar** (“Etika” və “Sosial Psixologiya” şöbələrinin birgə keçirdiyi “Prezident İlham Əliyevin COP29 siyasətinin sosial psixoloji, etik prioritet istiqamətləri” mövzusunda, 7 noyabr 2024), **1 xaricdə**

məqalə (“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, dosent Mövsümova Lalə Cəfər qızı “SAVE THE ENVIRONMENT AS ONE OF THE NATIONAL PRIORITIES AZERBAIJAN.(СОХРАНЕНИЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ КАК ОДИН ИЗ НАЦИОНАЛЬНЫХ ПРИОРИТЕТОВ АЗЕРБАЙДЖАНА). Identiliy and global ethical problems in the context of the 4.0 industrial revolution. ANAS-80. Lambert Akademik Publishing, 2024, p.128-140), 17 məqalə, 15 Kiv-də çıxışlar həyata keçirilmişdir.

“AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ 2022-2026-CI İLLƏRDƏ SOSIAL-IQTISADI İNKİŞAF STRATEGİYASI”

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 iyul 2022-ci il tarixli 3378 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının 2022-2026-cı illərdə sosial-iqtisadi inkişaf strategiyası”nın müvafiq olaraq 2.2.3. Fəaliyyət istiqamətinin 1 bəndinə uyğun olaraq “Sosial cəhətdən həssas əhali qruplarının dayanıqlı sosial xidmətlərlə təminatının artırılması” bəndinə uyğun olaraq “Sosial psixologiya” şöbəsinin əməkdaşları 5 elmi tədqiqat işi, 2 monoqrafiya (“Sosial psixologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru İsmayılova Gültəkin İbrət qızı “Konfliktofobiyanın psixologiyası və münafişə davranışının idarə edilməsi”, “Füyuzat”, Bakı, 2024,156 səhifə, “Əlilliyi olan şəxslərin peşəkar psixoloji reabilitasiyasının aktual problemləri”. “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 288 səhifə), **3 xarici məqalə** (“Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi Rüstəmov Elnur Məcnun oğlu (*həmmüəlliflərlə*) “Post-pandemic Job Burnout in Azerbaijani Medical Doctors: The Role of Psychological Resilience and Hope” // Horizon Research Publishing Corporation, Universal Journal of Public Health Vol.12 (3), pp. 425-433, DOI: 10.13189/ujph.2024.120301, “Sosial psixologiya” şöbəsinin kiçik elmi işçisi İsmayılova Nigar Yaşar qızı “Адаптация и психометрический анализ опросника эмоционального интеллекта Эмин (Д.В. Люсина) на азербайджанской выборке” // Психология. Журнал Высшей школы экономики. 2024. Т. 21. No 4 С. 753-763. (Psychology. Journal of the Higher School of Economics. 2024. Vol. 21.N4.P.753–763DOI:10.17323/1813-8918-2024-4-753-763 <https://psy-journal.hse.ru/2024-21-4/991044043.html>, “Sosiologiya” şöbəsinin kiçik elmi işçisi Zalova Nuriyeva Ülkər Eldar qızı «Azerbaijani adaptation of the WHO-5 wellbeing index: investigating its relationship with psychological distress, resilience, and life satisfaction» (“ÜST-5 rifah indeksinin Azərbaycana adaptasiyası: onun psixoloji sıxıntı, psixoloji davamlılıq və həyatdan məmnunluq ilə əlaqəsinin araşdırılması”) // BMC Psychology, 2024, 12, 100. (SCOPUS), (Web of Science) (*həmmüəlliflərlə*)), 10 xarici konfranslarda çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

3.1.5. Fəaliyyət istiqamətinin Elmi tədqiqatların və innovasiyaların inkişafının, elm və təhsilin inteqrasiyasının təmin edilməsi bəndinin “Elmi potensialın gücləndirilməsi sahəsində təşviq mexanizmlərinin

formalaşdırılması” yarım bəndinə müvafiq olaraq 1 beynəlxalq konfrans (“Elm günü”nə həsr olunmuş “İnsan kapitalı, milli ideya və süni intellektin fəlsəfi problemləri” mövzusunda, 27 mart 2024), **1 dəyirmi masa** (“Elm və gender problemləri” mövzusunda, 22 fevral 2024), **1 elmi seminar** (“Azərbaycanda sosiologiyanın perspektivləri” mövzusunda, 8 iyul 2024), **1 toplu** (“Fəlsəfi-elmi idrakın nəzəri və tətbiqi aspektləri”. “Adiloğlu”, Bakı, 2024, 178 səhifə.), **1 xarici konfransda çıxış** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmməd zadə İlham Ramiz oğlu “Müasir Azərbaycan fəlsəfəsində elmlilik problem” adlı məruzə ilə AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu "Smolnı Universiteti" İnnovativ Elmi və Təhsil Korporasiyası və Noosfer İctimai Elmlər Akademiyası (NOAS) ilə birlikdə keçirilmiş Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş “Noosfer planet” adlı beynəlxalq konfransda çıxış, Sankt-Peterburq, 18 dekabr 2023), 5 konfrans materialları, 2 xarici məqalə yerinə yetirilmişdir.

3.2.4. Fəaliyyət istiqaməti: “Mədəni və yaradıcı cəmiyyətin inkişafının təşviqi” 1 yarım bəndinin “Mədəniyyət və yaradıcılıq sahələrində bacarıqların inkişafını təşviq edən maarifləndirici təşəbbüslərin həyata keçirilməsi” istiqaməti üzrə 1 respublika konfransı (Görkəmli alman filosofu, İmmanuel Kantın anadan olmasının 300 illik yubileyinə həsr olunan “İmmanuel Kant-300” mövzusunda, 23 aprel 2024), **1 xarici monoqrafiya** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmməd zadə İlham Ramiz oğlu “Низами и Навои: имен связующее величие” (“Nizami və Nəvai: böyüklüyü birləşdirən adlar”, Moskva, «Канон-Плюс», 2024, (684 стр), **(həmmüəlliflərlə)**), **6 monoqrafiya** (“Estetika” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əsədov Adil İsgəndər oğlu “Gözəlliyin fəlsəfəsi” üç cilddə, I cild, (birinci kitab), II cild, (ikinci kitab), III cild, (üçüncü kitab) “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 562 səhifə, 566 səhifə, 560 səhifə; “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ələkbərov Faiq Qəzənfər oğlu “Azərbaycan Türk fəlsəfi və ictimai fikir tarixi, XIX-XX əsrlər”, üç cildə, II cild, (ikinci kitab) Bakı, “Elm və təhsil” nəşriyyatı, 2024, 752 səh. (tamamlanmış və əlavələrlə yenidən işlənmiş ikinci nəşri), “Etika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Məmmədova Aytək Zakir qızı “Zakir Məmmədov. Siracəddin Urməvinin dünyagörüşü”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 196 səhifə.; “Əbədiyyət qazanmış ensiklopedik alim – Nəsirəddin Tusi”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 188 səhifə, Fəlsəfə elmləri doktoru Quluzadə Zümrüd Əliqulu qızı «Теоритические проблемы истории культуры Востока и Низамиведение» (təkmilləşdirilmiş son variant və əlavələrlə birlikdə). “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 374 səhifə), **2 görüş** (Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının və ümumtürk poeziyasının görkəmli simalarından olan şair Rüstəm Behrudi ilə “Rüstəm Behrudi poeziyasının fəlsəfi dərki və özəlliyi” mövzusunda görüş, 27 fevral 2024, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda tanınmış yazıçı, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, “Qızıl kəlmə” mükafatçısı Sadıq Qarayev ilə görüş, 24 iyun 2024), **1 impakt faktorlu məqalə** “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əhmədli Rafail Ayvaz oğlu “Mirzə Kazımbəyin islam dininə

dair elmi tədqiqatları” adlı // “Elmi İş” Beynəlxalq elmi jurnal-Index Copernicus, 2.717 İmpakt Faktorlu, Cild:18, Sayı 4, Bakı, 2024, səh. 8-14), **3 xarici məqalə** (“Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Abasov Əli Seyidabbas oğlu «THE SPECIFICS OF THE NATIONAL CULTURE OF AZERBAIJAN» // Proceedings of the 5th International Scientific Conference 2UDC 001.1 P 97 Publisher.agency: Proceedings of the 5th International Scientific Conference «Foundations and Trends in Modern Learning» (March 7-8, 2024). Berlin, Germany, 2024. 203 p., ISBN 978-8-6531-6885-8 DOI 10.5281/zenodo.10802618 p. 126-132., “Azərbaycan fəlsəfə tarixi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Nəsiyeva Arzu Əşrəf qızı “Академик А.Крымский как выдающийся низамивовед” // “Низами и Навои: Имен связующее величие”, Материалы Московского форума, посвященного памяти Низами Гянджеви и Алишера Навои: М.: «Канон+» РООИ «Реабилитация», Москва 2024, стр. 168-178., “Sosial fəlsəfə və ekoloji problemlər” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mustafayev Azər Xoşbəxt oğlu “Проблема исторической памяти и современности в философии культуры” (Mədəniyyət fəlsəfəsində tarixi yaddaş və müasirlik problemi) // Сборник трудов Института Философии НАН Белоруси Минск, 21 мая 2024, с.189-191), **3 xarici konfransda çıxışlar** (“İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru Bünyadzadə Könül Yusif qızı “Sufi fenomenologiyada yaddaş” adlı məruzə ilə “Sərhədsiz fəlsəfə” mövzusunda 25-ci Dünya fəlsəfə konqresində çıxış, Roma, İtaliya, 01-08 avqust 2024, “Estetika” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əsədov Adil İsgəndər oğlu “Missions of philosophy in the context of its branch section” (“Fəlsəfənin təyinatı onun bölümləri kontekstində”) adlı məruzə ilə XXV Ümumdünya Fəlsəfə Konqresində (Metafəlsəfə bölməsi) çıxış. İtalya, Roma, 01-08 avqust (7 avqust) 2024, “Etika” şöbəsinin baş elmi işçisi, filologiya elmləri doktoru, dosent Əsədova Afaq İsa qızı “Concepts of "desire and utopia" in philosophy and literature: views, approaches” adlı məruzə ilə 25-ci Ümumdünya Fəlsəfə Konqresi ((ÜFK) The 25th World Congress of Philosophy(WCP), İtaliya, Roma, 8 avqust 2024), 10 məqalə (bunlardan 3-ü xarici) yerinə yetirilmişdir.

3.3.4. Fəaliyyət istiqaməti: “Uşaqların psixi sağlamlığının möhkəmləndirilməsi” istiqamətində 1 xarici konfransda çıxış (Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Rüstəmov Elnur Məcnun oğlu “Uşaqlarda neyrofeedback terapiyasından əvvəl və sonra Amerika Diaqnostik Qiymətləndirmə şkalasının qiymətləndirilməsi” adlı məruzə ilə Beynəlxalq Nevrologiya Konfransında (International Neuroscience Congress) çıxış. Gürcüstan, Tbilisi, 28-30 noyabr 2024), **5 məqalə**, 4 konfrans materialları çap edilmişdir.

1.2. 2024-CÜ İL ÜÇÜN ELMİ-TƏDQIQAT İŞLƏRİ PLANLARININ YERİNƏ YETİRİLMƏSİ HAQQINDA ÜMUMİ MƏLUMAT VƏ ALINMIŞ MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

2024-cü ildə İnstitutda 2 elmi istiqamət, 4 problem, 14 mövzu üzrə 126 elmi tədqiqat işi yerinə yetirilmişdir və onların nəticəsi olaraq İnstitut əməkdaşları tərəfindən 474 əsər nəşr olunmuşdur. Bunlardan 21 monoqrafiya (o cümlədən 3-ü

xaricdə, 16-ı ölkədə, 2-si kollektiv monoqrafiya olmaqla), 8 toplu (onlardan 1-i xaricdə olmaqla), 3 tədris proqramı, 3 dərs vəsaiti çap olunmuşdur. Eləcə də 312 məqalə elmi jurnallarda (onlardan 95-i xaricdə, o cümlədən 16 məqalə impakt faktorlu jurnallarda, Web of Science və scopus bazalarında), 37 konfrans tezisləri (onlardan 9-u xaricdə), 90 məqalə saytlarda və kütləvi informasiya vasitələrində dərc edilmişdir. Çap olunmuş məqalə və tezislərin ümumi sayı 439-dur. Google scholar da qeydiyyatdan keçmiş əməkdaşların sayı 142, məqalələrinə istinadların sayı 1225, Google scholar da dərc olunmuş elmi işlərin sayı 2329, H-indeksi olan əməkdaşların sayı 39 olmuşdur. Onlardan daha çox istinad, H-indeksi və elmi işlər Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlunda (Ümumi istinad: 85, H-indeksi: 6, H-10-indeksi: 1, N Works:130), “Sosiologiya” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru Əlizadə Aydın Arif oğlunda (Ümumi istinad: 552, H-indeksi: 5, H-10 indeksi: 2, N Works: 8), “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Abasov Əli Seyidabbas oğlunda (Ümumi istinad:80 ,H-indeksi: 5, H-10 indeks: 2, N Works: 21), “Sosial fəlsəfə və ekoloji problemlər” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Hacıyev Rövşən Sabir oğlunda (Ümumi istinad: 38, H – indeks: 4, H-10 indeks: 0, N Works: 27), “Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru Rüstəmov Elnur Məcnun oğlunda (Ümumi istinad: 43, H – indeks: 4, H-10 indeksi: 0, N Works: 27), “İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru Bünyadzadə Könül Yusif qızında (Ümumi istinad: 20, H- indeksi: 3, H-10 indeks: 0, N Works:5), “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ələkbərli Faiq Qəzənfər oğlunda (Ümumi istinad: 37, H – indeks: 3, H-10 indeks: 0, N Works: 73) və “Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Abbasov İlham Əbülfət oğlunda (Ümumi istinad: 36. H-indeksi: 3. I-10 indeksi: 2, N Works: 43) olmuşdur. İnstitutun 35 əməkdaşının 29 xarici ölkədə oflayn və onlayn keçirilən konfranslarda 69 məruzələri dinlənmişdir.

1.3. 2024-CÜ İLDƏ TƏTBİQ OLUNMUŞ MÜHÜM ELMİ NƏTİCƏLƏR

2024-cü ildə tətbiq olunmuş mühüm nəticələr kimi aşağıdakıları göstərmək olar:

1. I mövzu: **“Müzəffər Azərbaycan: yeni reallıqlar fonunda estetik təkəkkürün başlıca təmayülləri”**. “Fəlsəfi pentalogiya: Birinci bölüm - Güzəlliyin fəlsəfəsi. Kitab 2”. (Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 2024, 566 səhifə.)
Əsədov Adil İsgəndər oğlu

2. II mövzu: “Dünya multikulturalizmi və etno-regional identikliyin tarixi, nəzəri və müasir dövr tədqiqatları”. “Heydər Əliyevin böyük siyasət yolu”. (Bakı, “Elm” nəşriyyatı, 2024, 584 səhifə.) Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı

1.4. AMEA ÜMUMİ YIĞINCAĞININ 29 fevral 2024-CÜ İL TARİXLİ 1/1 NÖMRƏLİ QƏRARININ İCRASI İLƏ ƏLAQƏDAR GÖRÜLMÜŞ İŞLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

5.1.3. bəndinə əsasən Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün “İslam dünyasının mədəniyyət paytaxtı” elan edilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” 2023-cü il 21 noyabr tarixli 4176 nömrəli Sərəncamının icrasından irəli gələn məsələlərə uyğun olaraq 1 beynəlxalq konfrans (“Şuşa şəhərinin mədəni abidələrinin bərpası və sosio-mədəni inkişafının gələcək perspektivləri”, 30 sentyabr 2024), 1 elmi seminar (“İlham Əliyevin yeni quruculuq siyasəti və Azərbaycan gəncliyi: Şuşa mənəvi dəyərlər kontekstində”, 20 iyun 2024), 1 Web of Science-da indeksləşən jurnalda məqalə (“Sosial fəlsəfə və ekoloji problemlər” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Həsənov Ağasəlim Şamil oğlu “Civil Solidarity and ethnic policy in the south caucasian countries “ (“Cənubi Qafqaz ölkələrində vətəndaş həmrəyliyi və etnik siyasət”) “Universidad de sociedad” , 16 (3), Kuba, 2024, səh. 85-95), 15 KİV, 10 məqalə yerinə yetirilmişdir.

5.1.4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Qərbi Azərbaycandan olan ziyalılarla görüşdə müəyyənləşdirdiyi vəzifələrin icrasını təmin etmək məqsədilə AMEA-nın Qərbi Azərbaycan tədqiqatları üzrə Əlaqələndirmə Şurasının fəaliyyəti çərçivəsində nəzərdə tutulan tədbirlərə uyğun olaraq 1 Web of Science-da indeksləşən jurnalda məqalə (“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əliyev Zaur Bilal oğlu “Zangezur Corridor: a new landscape in the geopolitical conjuncture of the world (Zəngəzur dəhlizi: dünyanın geosiyasi konyukturasında yeni mənzərə)“//“Universidad de Soseydad” Revista multidisciplinar de la Universidad de Cienfuegos, “Trasmitimos un mensaje de paz en nuestras publicaciones?”, Kuba, Volumen 16, numero 3, ISSN:2218-3620, Mayo-Junio 2024), 1 xarici konfransda çıxış (“Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin elmi işçisi Mahmudova Yasəmən Tağı qızı “Qərbi Azərbaycan probleminin tarixi siyasi kökləri” adlı məruzə ilə “Qərbi Azərbaycana qayıdış” Türk Dünyası Sammitdə “Qərbi Azərbaycana Qayıdışın Türk Dünyasına təsiri” başlıqlı birinci panel iclasında çıxış, Özbəkistan, Daşkənd, 18 may 2024) yerinə yetirilmişdir.

5.1.5.3. Azərbaycançılıq ideologiyasının və multikulturalizm konsepsiyasının elmi nəzəri əsaslarının tədqiqi və fundamental istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi, sosial proseslərə tətbiqi ilə bağlı araşdırmalara uyğun olaraq 1 kollektiv monoqrafiya (“Heydər Əliyev - İlham Əliyev: müasir Azərbaycanın liderlik fəlsəfəsi və dövlətçilik təcrübəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 348 səhifə. (Həmmüəlliflər: İ.Məmmədzadə,

E.Mədətli, F.Qurbanov, S.Həsənov, H.Hüseynov, V.Zülfüqarov), **4 monoqrafiya** (İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu “Heydər Əliyev: dövlətçilik, milli özünüdərk, mənəvi dəyərlər”. “Ocaq Nəşriyyat Poliqrafiya” MMC, Bakı, 2023, 252 səh, (*həmmüəllif Anar Qafarov*), “Heydər Əliyevin siyasi irsi: Azərbaycançılıq və Azərbaycan-Türkiyə birliyinin fəlsəfəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 324 səh., “Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı “Heydər Əliyevin Böyük Siyasət Yolu”, “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 584 səh., “Heydər Əliyevin siyasi irsi və Azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İbrahimov Əli İmanqulu oğlu “Гейдар Алиев и концептуальные аспекты идеологии азербайджанства” (“Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq ideologiyasının konseptual aspektləri”)), (rus dilində). “Optimist” MMC nəşriyyatı, Bakı, 2023, 256 səh.), **2 ümumitut seminar** (“Azərbaycan dövlətçilik fəlsəfəsi: milli idea və milli ideologiya kontekstində” mövzusunda, 13 iyun 2024-cü il, “Etika” və “Sosial Psixologiya” şöbələrinin “Milli ideologiya etik və sosial psixoloji kontekstdə” mövzusunda, 31 may 2024), **2 dəyirmi masa** (“Müasir siyasətdə liderlik faktoru: fəlsəfi və sosioloji təhlil” mövzusunda, 20 dekabr 2024, Ümummilli lider Heydər Əliyevin 101-ci ildönümünə həsr olunmuş “Heydər Əliyevin müstəqillik strategiyası və suveren Azərbaycanın inkişaf perspektivləri” mövzusunda, 7 may 2024), **1 xarici məqalə** (İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu “İnterrelation of eternal values and national spiritual values in the experience of Azerbaijan” (“Əbədi dəyərlərlə milli-mənəvi dəyərlərin qarşılıqlı əlaqəsi Azərbaycan təcrübəsində”) // “Eternal values and the constantly changing world” (“Əbədi dəyərlər və daim dəyişən dünya”) beynəlxalq simpoziumun materialları. “Nova Science Publishers”, Tiflis, 2024, s.69-79), 8 KİV-də çap (“İdrak nəzəriyyəsi və məntiq” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Qurbanov Füzuli Məhəmməd oğlu “Yeni tarixi mərhələdə milli ideya və milli ideologiya”, Xalq qəzeti (I məqalə 13.01.2024, II məqalə, 10.02.2024, III məqalə 12.02.2024, VI məqalə, 3.04.2024, VIII məqalə 17.04.2024.) yerinə yetirilmişdir.

5.1.5.4. Ölkəmizin yeni nəsillərinin milli-mənəvi dəyərlərə bağlı və vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə edilməsi üçün Azərbaycan tarixinin, onun zəngin mədəniyyətinin, ədəbi-tarixi şəxsiyyətlərinin tədqiqi və təbliği prioritet fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq 1 xaricdə monoqrafiya (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu “Mədəni-tarixi epistemologiya: fəlsəfi söhbətlər” (“Культурно – историческая эпистемология: философские разговоры”) (Tanınmış Rusiya filosofu Boris İsayeviç Prujininin 80 illik yubileyinə həsr olunmuşdur), Moskva, 2024, “Слово и мысль”, 560 səhifə (*həmmüəlliflərlə*), **1 xarici konfransda çıxış** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Həsənova Sevinc Arif qızı “О национальной стратегии Азербайджана в области искусственного

интеллекта” adlı məruzə ilə “Искусственный интеллект, национальная идея и проблема идентичности” Международная научная конференция. Международный дом ученых „Ф.Ж.Кюри“, Болгария, Варна, 21-23 август 2024) yerinə yetirilmişdir.

5.1.5.5. Texnoloji inkişaf, rəqəmsallaşma, kibertəhlükəsizlik, süni intellektin tətbiq edilməsi və s. kimi istiqamətlər üzrə 2 toplu (“Süni intellekt: yaşıl dünya və sosial ədalət”, ”AfPoliqrAF”, Bakı, 2024, 178 səhifə, “Müasir fəlsəfə, elm və mədəniyyət: postqeyri-klassik epistemologiya”. “Elm”, Bakı, 2024, 616 səhifə, **1 Web of Science-da indekləşən jurnalda məqalə** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu “К вопросу об эпистемологии, сознании и интеллекте”// Həmmüəllif Samirə Dadaşova // “Вопросы Философии”, №9, Россия, 2024, стр. 167-176, ИФ РАН, ААК (Rus), RSCI, Web of Science, Scopus, ERIHPLUS, CrossRef <https://philosophy.edu.az/index.php?newsid=2712>), **1 xarici konfransda çıxış** (“Estetika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Əsədova Nailə Müzəffər qızı “Missions of philosophy in the context of its branch_section” (“Virtual reallıq və irreal məzmun estetik təfəkkür kontekstində”) adlı məruzə ilə XXV Ümumdünya Fəlsəfə Konqresində çıxış. İtalya, Roma, 01-08 avqust (3 avqust) 2024), **1 KİV-də məqalə** (“İdrak nəzəriyyəsi və məntiq” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Qurbanov Füzuli Məhəmməd oğlu. AMEA – Azərbaycanın elmi yaddaş və intellektual məkanı // AMEA Rəyasət Heyətinin Elmi Populyar jurnalı “Elm və həyat”. Bakı, 2024, No 1(483), s. 14-29) yerinə yetirilmişdir.

5.2.1.1. Görkəmli tarixi şəxsiyyətlərin, elm və mədəniyyət xadimlərinin, yazıçı və şairlərin həyat və fəaliyyətlərinin, xidmətlərinin azərbaycançılıq baxımından tədqiq edilməsinə uyğun olaraq 2 monoqrafiya (Etika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Məmmədova Aytək Zakir qızı “Zakir Məmmədov. Siracəddin Urməvinin dünyagörüşü”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 196 səhifə., “Əbədiyyət qazanmış ensiklopedik alim – Nəsirəddin Tusi”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 188 səhifə.), **1 toplu** («İmmanuel Kant və müasir fəlsəfə». “Bəxtiyar-4”, Bakı, 2024, 147 səhifə), **2 dəyirmi masa** (“Fuad Qasımzadə -95” mövzusunda, 21 oktyabr 2024, “Görkəmli Azərbaycan hüquqşünası Məsumə Məlikova -95” mövzusunda, 24 dekabr 2024), **1 respublika konfransı** (“İmmanuel Kant və müasir fəlsəfə”, 23 aprel 2024), **1 impakt faktorlu jurnalda məqalə** (“Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əhmədli Rafail Ayvaz oğlu “Mirzə Kazımbəyin islam dininə dair elmi tədqiqatları” adlı // “Elmi İş” Beynəlxalq elmi jurnal-Index Copernicus, indeksinə daxildir. 2.717 İmpakt Faktorlu, Cild:18, Sayı 4, Bakı, 2024, səh. 8-14), **1 xarici məqalə** (“Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Abasov Əli Seyidabbas oğlu IMMANUEL KANT'S PHILOSOPHY AND MODERNITY. XV International Scientific and Practical Conference «Modern science: actual problems», September 17-18, 2024, Manchester. UK. 75 p. DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.13832624> Publisher: «SC. Scientific conferences»,. pp. 57-63), **1 xarici konfransda çıxış** (Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor

Məmməd zadə İlham Ramiz oğlu "İ.Kantın fəlsəfəsinin aktuallığı və müasirliyi" adlı məruzə ilə Bolqarıstan Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu, Avropa Proses Düşüncə Cəmiyyəti, Buxarest Universiteti, Rumıniya Fəlsəfə Fakültəsi və Fransanın Sorbonna Universitetinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən "Mədəni irsə fəlsəfi yanaşmalar, davamlı icmalar və gələcək zaman" adlı onlayn 5-ci Beynəlxalq Elmi Konfransda çıxış. 2-4 iyun 2024.), **1 görüş** (Tanınmış yazıçı, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, "Qızıl kəlmə" mükafatçısı Sadıq Qarayev ilə "Sadıq Qarayevin əsərlərində milli ideya və azərbaycançılıq fəlsəfəsi" mövzusunda görüş, 24 iyun 2024)

5.2.2.1. dayanıqlı inkişaf naminə yeni süni intellekt metodlarının bəndinə uyğun olaraq 3 xaricdə məqalə ("Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi" şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı "Dünya Sənaye İnqilabları və Süni İntellekt Sisteminin inkişafı" (World Industrial Revolutions and The Development Of Artificial Intelligence) // ECLSS com-un təşkil etdiyi 11-ci Beynəlxalq Konfransın materialları, İndoneziya, Ahməd Dahlan Universiteti, 2024, e-ISBN 978-605-94101-pag. 5-9., "Estetika" şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ağakışiyeva Təhmən Süleyman qızı "Преимущества цифровых технологий на освобожденных территориях Азербайджана в эпоху искусственного интеллекта (философский анализ) // Norvec Elmlər akademiyasının dəstəyi ilə yaradılan «Norwegian Journal of development of the International Science» jurnalı, January 8 – Issue №123, page 54–59, 2024, Publisher «Norwegian Journal of development of the International Science», https://nor-ijournal.com/wp-content/uploads/2024/01/NJD_123.pdf, <https://nor-ijournal.com/2023/12/26/123-11/>, "Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası" şöbəsinin elmi işçisi İmanova Hafizə Əfqan qızı "Ecological migration as one of main consequences of Climate Change" // Journal of Irrigation and Melioration, Özbəkistan, Taşkent, No2 (Özbəkistanın AAK İrriqasiya və Meliorasiya jurnalı). ISSN 2181-1369 Özbəkistan AAK UDC:101.1:316, 2024)

1.5. "AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ 2020-2025-Cİ İLLƏR ÜÇÜN İNKİŞAF PROQRAM"INDA NƏZƏRDƏ TUTULMUŞ TƏDBİRLƏRİN İCRASI HAQQINDA MƏLUMAT

3. bəndində süni intellekt texnologiyalarının təsiri ilə formalaşmaqda olan sosiotexnoloji cəmiyyətə uyğun olaraq 1 xarici monoqrafiya ("Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi" şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı "The Era, Worldview and Philosophical Views of Lotfi A. Zadeh" ("Lütfi Zadənin Dövrü, Dünyagörüşü və Fəlsəfi Baxışları"). (Azərbaycanın Ulu öndəri Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş - dünya şöhrətli alim Lütfi Zadə haqqında, 7 dildə - İngilis, Portual, Alman, İspan, Fransız, İtalyan və Rus dillərində), Lambert Akademik nəşriyyatı, 2023), **1 kollektiv monoqrafiya** ("Философия искусственного интеллекта и прообразы науки будущего", Bakı, 2024, 154 стр. (*Həmmüəlliflər: İ.Məmməd zadə,*

T.Maxamatov, C.Dadaşova, A.Büniyatov), **1 dəyirmi masa** “Yeni texnologiyalar dövründə milli identikliyin perspektivləri” mövzusunda dəyirmi masa, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Niderland (SOTA) Azərbaycan və Türkünstan Elmi Araşdırmalar Mərkəzi ilə birgə, 24 sentyabr 2024, 10 məqalə (bunlardan 5-i xarici), 6 konfrans materialları, 10 KİV-də çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

3.1.2.10 bəndində ətraf mühitin mühafizəsinə uyğun olaraq 9 məqalə elmi nəşrlərdə, 10 Konfrans materialları, 18 KİV də çıxışlar edilmişdir.

3.12.13 bəndində milli-mənəvi irsin dərinədən öyrənilməsi, azərbaycan dilinin saflığı qorunması, Azərbaycançılıq ideologiyası aid məsələlərin işlənməsinə uyğun olaraq 3 monoqrafiya (İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu “Heydər Əliyev: dövlətçilik, milli özünüdərk, mənəvi dəyərlər”. “Ocaq Nəşriyyat Poliqrafiya” MMC, Bakı, 2023, 252 səhifə, (*həmmüəllif Anar Qafarov*)., “Heydər Əliyevin siyasi irsi: Azərbaycançılıq və Azərbaycan-Türkiyə birliyinin fəlsəfəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 324 səhifə, **2 dəyirmi masa** (ADPU və AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Milli ideya və müasir fəlsəfənin inkişaf yolları” adlı birgə tədbiri, 07 iyun 2024, “Beynəlxalq Ailə Günü”nə həsr olunmuş AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Qadınlar Şurası tərəfindən keçirilmiş “Akademik Zərifə Əliyeva: xatirələrdə yaşayan ailə əxlaqı və dəyərlər” mövzusunda dəyirmi masa, 17 may 2024), **1 xarici məqalə** (“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mirzəzadə Rəna Rza qızı “Religion and Gender Culture” // Al-Farabi Kazakh National University EURASIAN JOURNAL of Religious Studies №1 (p. 37) // Алматы, «Казак университети» 2024, ISSN 2413-3558), 10 beynəlxalq konfranslarda məruzə, 9 məqalə (o cümlədən 5-i xaricdə), 15konfrans materialları, 15 məqalə KİV-də, 10 televiziya proqramlarında çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

3.6.5.Bəndində Elm, təhsil, və dərsliklərin hazırlanmasına uyğun 1 görüş (AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu və Pakistan İslam Respublikası Lahor Dövlət Kolleci Universitetinin Urdu dili və ədəbiyyat şöbəsinin işçisi Dr. Hyder Safeer ilə görüş, 16 aprel 2024), 3 beynəlxalq konfranslarda məruzə, 8 məqalə, 5 konfrans materialları, 4 məqalə KİV-də, 5 televiziya proqramlarında çıxışlar yerinə yetirilmişdir.

6. 2024-CÜ İLDƏTƏSƏRRÜFAT MÜQAVİLƏLƏRİNƏ ƏSASƏN GÖRÜLƏN İŞLƏR

2024-cü ildə təsərrüfat müqavilələri bağlanmamışdır.

1.8. ELMLƏ TƏHSİLİN İNTEQRASIYASI

1. Bakı Slavyan Universiteti ilə Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu arasında elmi əməkdaşlığa dair müqavilə imzalanmış (13 fevral 2024) və ona əsasən həmin Universitetin “Humanitar və sosial elmlər” fakültəsinin “Beynəlxalq münasibətlər” və “Regionşünaslıq” ixtisasları üzrə təhsil alan 10 nəfər IV kurs tələbəsi «Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası» şöbəsində 16.02.2024-24.05.2024-cü il tarixlərində istehsalat təcrübəsi keçmişlər.

2. Slavyan Universitetinin Sosial Elmlər fakültəsinin Regionşünaslıq (Azərbaycan üzrə) ixtisası üzrə elmi təcrübə keçən IV kurs tələbələrinə “Azərbaycan-İran münasibətlərində son vəziyyət” mövzusunda seminar keçirilmişdir, 20 may 2024

3. Bakı Dövlət Universitetinin “Beynəlxalq münasibətlər və iqtisadiyyat” fakültəsinin “Beynəlxalq münasibətlər” ixtisası üzrə təhsil alan 38 nəfər IV kurs tələbəsi «Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası» şöbəsində 16.02.2024-24.05.2024-cü il tarixlərində istehsalat təcrübəsi keçmişlər.

4. Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin “Humanitar fənlər” kafedrasının dosenti Əliyev Faiq Həsən oğlu «Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi» şöbəsində bir aylıq (03.06.2024-02.07.2024-cü il tarixlərində) istehsalat təcrübəsi keçmişdir.

5. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda “Ziyalılarla görüş” layihəsi çərçivəsində AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, tarix elmləri doktoru Eynulla Mədətli və İnstitutun şöbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Füzuli Qurbanov ilə görüş və tarix elmləri doktoru Eynulla Mədətlinin və fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Anar Qafarovun Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş “Heydər Əliyev: dövlətçilik, milli özünüdərk, mənəvi dəyərlər” adlı kitabının təqdimatı keçirilmişdir, 29 may 2024

6. Azərbaycan Pedaqoji Universitetində AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Könül Bünyadzadənin “Sufi fenomenologiya” əsərinin müzakirəsinə həsr edilmiş “Sufi fenomenologiya – yeni dövrün yeni fəlsəfəsi” adlı Dəyirmi masa, 20 may 2024

7. Azərbaycan Pedaqoji Universiteti və AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Milli ideya və müasir fəlsəfənin inkişaf yolları” adlı birgə tədbiri, 7 iyun 2024

8. Bakı Dövlət Universitetində (BDU) Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə (DİM) dair, 25 dekabr 2024 “İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Mustafayev Radif Heybət oğlu tərəfindən təlim keçirilib.

- **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru professor Mirzəzadə Rəna Rza qızı**

9. Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 530 illiyinin qeyd edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin 25 yanvar 2024-cü il tarixli Sərəncamına əsasən Bakı Dövlət Universitetinin Fəlsəfə kafedrasında elmi seminar keçirilmişdir. Seminarda AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Türk xalqlarının fəlsəfəsi tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri f.ü.f.d., dosent Faiq Ələkbərli “Məhəmməd Füzulinin Türk xalqları fəlsəfəsi tarixində yeri” və aparıcı elmi işçi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Zeynəddin Şabanov “Məhəmməd Füzulinin fəlsəfi görüşləri” məruzəsi ilə çıxış etmişlər.

9. BEYNƏLXALQ ƏLAQƏLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

1. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Rusiya (Sankt-Peterburq) “Smolnı Universiteti” İnnovativ Elmi-Tədris Konsorsiumun “Smolnı Universiteti”, Niderlandın “Azərbaycan və Türkiyə üzrə Elmi Tədqiqat Mərkəzi” (SOTA), Bolqarıstan Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu, Ankaranın Hacitəpə Universiteti, Belarusiya Milli Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə İnstitutu arasında elmi və mədəni əməkdaşlıq haqqında imzalanmış saziş əsasında işlər davam etdirilir.

1.11. ELEKTRON ELMİN VƏZİYYƏTİ:

Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda fəaliyyət göstərən “İctimaiyyətlə əlaqələr” şöbəsi bir sıra əhəmiyyətli tədbirlərin AMEA-nın xəbər portalı olan <https://science.gov.az> saytında, Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun <http://www.philosophy.edu.az> saytında, sosial şəbəkələrdə və KİV-də işıqlandırılmasını həyata keçirir, İnstitut rəhbərliyinin və əməkdaşlarının tədbir və televiziya verilişlərində çıxışları video formatında saytda yerləşdirilir. Eyni zamanda keçirilən onlayn konfranslar yazılıaraq MP4 formatında İnstitutun youtube kanalına yerləşdirilir.

01.01.2024-cü ildən 09.12.2024 il tarixinədək saytda Azərbaycan, rus və ingilis bölməsinə yerləşdirilmiş materiallara ümumi sayı 450, baxış sayı 105000-ə yaxın olmuşdur.

Elektron xidmətlər şöbəsi tərəfindən İnstitut sənədlərinin rəqəmsallaşdırılması; Elektron sənəd dövriyyəsinin tətbiq edilməsi; İnstitut əməkdaşlarının nəşr olunmuş elmi-tədqiqat işlərinin elektronlaşdırılması və institut kitabxanasının elektron arxivinə yerləşdirilməsi təmin edilmişdir.

1.11.1. VİKİPEDIYA

Vikipediya virtual ensiklopediyasında İnstitutun fəaliyyəti mövcuddur. İl ərzində İnstitutun vikipediya səhifəsi, İnstitut əməkdaşları haqqında məlumatlar yenilənmiş, həmçinin struktur adları vikipediya səhifəsində yerləşdirilmişdir.

https://az.wikipedia.org/wiki/AMEA_F%C9%99ls%C9%99f%C9%99_v%C9%99_Sosiologiya_%C4%B0nstitutu

Vikipediyada il ərzində 9 məqalə 250 əsaslı və kiçik redaktə olunmuşdur.

Baxış sayı isə 1.471

1.11.2. İNSTİTUTUN VEB-SAYTLARININ FƏALİYYƏTİ

İnstitutun veb səhifəsi fəaliyyətini davam etdirir.
<http://www.philosophy.edu.az/>

1.11.3. SOSIAL ŞƏBƏKƏLƏRDƏ FƏALİYYƏT

İnstitutun youtube kanalı və facebook profili fəaliyyət göstərir.

İnstitutun youtube kanalı

<https://www.youtube.com/@ameafelsefevsosilogiyains3016>

Facebook facebook 605 bəyənən

995 izləyici

37,4% qadınlar

62,6% kişilər

İzləyici sayı

Azərbaycan 592

Türkiyə 9

Amerika 3

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100023332534058>

instagram

<https://www.instagram.com/philosophy.edu.az/?igsh=NWE3dDljczcycHYx>

Bununla yanaşı İstitut əməkdaşlarının da sosial şəbəkələrdə şəxsi profilləri mövcuddur və aktiv fəaliyyətdədirlər.

1.11.4. ELMMETRİK BAZALARDA FƏALİYYƏT

İnstitutun alimlərinin elmmetrik bazalarda (Google Scholar, ResearchGate, Academia.edu, ORCID, TUBİTAK Ulakbim Dergipark, eləcə də WoS və Scopus impaktlı jurnallar) profillərinin və elmi məlumatlarının yerləşdirilməsi təmin edilir;

1.11.5. DOI RƏQƏMSAL İDENTİFİKATORUNUN TƏMİN OLUNMASI

İnstitutun DOI rəqəmsal identifikatoru verilən Copernicus bazasına salınmış 2 jurnal nəşr edilir:

1. 2024-cü ildə “Elmi əsərlər” beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalının 1(42) nömrəsi;
2. 2024-cü ildə “Şərq Fəlsəfəsi Problemləri” jurnalının 30 və 31-ci nömrələri.

1.12. NƏŞRİYYAT FƏALİYYƏTİ, ELMİ MƏQALƏLƏR, O CÜMLƏDƏN WEB OF SCIENCE VƏ SCOPUS BAZALARINDA DƏRC OLUNMUŞ MƏQALƏLƏR, ELMİ İŞÇİLƏRİN ƏSƏRLƏRİNƏ OLAN İSTİNADLAR, ALINMIŞ PATENTLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

(Elmi əsərlərin siyahısına 2023-cü ilin sonunda çapdan çıxmış, lakin 2023-cü ilin hesabatına salınmamış elmi işlər də daxil edilmişdir).

XARİCDƏ ÇAP OLUNAN MONOQRAFİYALAR

— Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu

1. “Mədəni-tarixi epistemologiya: fəlsəfi söhbətlər” “(Культурно – историческая эпистемология: философские разговоры)” (Tanınmış

Rusiya filosofu Boris İsayeviç Prujininin 80 illik yubileyinə həsr olunmuşdur), Москва, 2024, “Слово и мысль”, 560 səhifə **(həmmüəlliflərlə)**

2. “Низами и Навои: имен связующее величие” (“Nizami və Nəvai: böyüklüyü birləşdirən adlar”, Москва, «Канон-Плюс», 2024, (684 стр), **(həmmüəlliflərlə)**

— **“Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfzadə qızı**

3. “The Era, Worldview and Philosophical Views of Lotfi A. Zadeh” (“Lütfi Zadənin Dövrü, Dünyagörüşü və Fəlsəfi Baxışları”). (Azərbaycanın Ulu öndəri Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş - dünya şöhrətli alim Lütfi Zadə haqqında, 7 dildə - İngilis, Portual, Alman, İspan, Fransız, İtalyan və Rus dillərində), Lambert Akademik nəşriyyatı, 2023

https://azertag.az/xeber/akademik_lambert_nesriyyati_lutfi_zadeye_hesr_olunan_monografiyani_7_dilde_nesr_edib-2780764

XARİCDƏ ÇAP OLUNAN TOPLU

1. «Идея ноосферы Вернадского и современный Азербайджан», Изд. Астерион. Санкт Петербург, 2024, 160 стр.

ÖLKƏDƏ ÇAP OLUNAN MONOQRAFİYALAR

— **İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu**

1. “Heydər Əliyev: dövlətçilik, milli özünüdərk, mənəvi dəyərlər”. “Ocaq Nəşriyyat Poliqrafiya” MMC, Bakı, 2023, 252 səhifə, **(həmmüəllif Anar Qafarov)**.

2. “Heydər Əliyevin siyasi irsi: Azərbaycançılıq və Azərbaycan-Türkiyə birliyinin fəlsəfəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 324 səhifə.

• **Fəlsəfə elmləri doktoru Quluzadə Zümrüd Əliqulu qızı**

- 3.«Теоритические проблемы истории культуры Востока и Низамиведение» (təkmilləşdirilmiş son variant və əlavələrlə birlikdə). “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 374 səhifə.

— **“Estetika” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əsədov Adil İsgəndər oğlu**

4. “Gözəlliyin fəlsəfəsi” üç cildə, I cild, (birinci kitab) “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 562 səhifə.

5. “Gözəlliyin fəlsəfəsi” üç cildə, II cild, (ikinci kitab) “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 566 səhifə.

6. “Gözəlliyin fəlsəfəsi” üç cildə, III cild, (üçüncü kitab) “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 560 səhifə.

— **“Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı**

7. “Heydər Əliyevin Böyük Siyasət Yolu”, “Elm” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 584 səhifə.

— **“Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ələkbərov Faiq Qəzənfər oğlu**

8. “Azərbaycan Türk fəlsəfi və ictimai fikir tarixi, (XIX-XX əsrlər)”, üç cildə, II cild, (ikinci kitab), “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 752 səhifə. (tamamlanmış və əlavələrlə yenidən işlənmiş ikinci nəşri).

9. “Azərbaycan Türk fəlsəfi və ictimai fikir tarixi, (XIX-XX əsrlər)”, üç cildə, III cild, (üçüncü kitab), “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 798 səhifə. (tamamlanmış və əlavələrlə yenidən işlənmiş ikinci nəşri).

— **“Sosiologiya” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Əlizadə Aydın Arif oğlu**

10. “XX əsrin ortalarında Azərbaycanın kommunal təsərrüfatı. Tarixi-sosioloji araşdırma”. 282 səhifə, 530.244 işarə, 2024 (elektron yayım)

<https://search.rsl.ru/ru/record/01013238528>

— **“Heydər Əliyevin siyasi irsi və Azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent İbrahimov Əli İmanqulu oğlu**

11. “Гейдар Алиев и концептуальные аспекты идеологии азербайджанства” (“Heydər Əliyev və Azərbaycançılıq ideologiyasının konseptual aspektləri”), (rus dilində). “Optimist” MMC nəşriyyatı, Bakı, 2023, 256 səhifə.

— **“Etika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Məmmədova Aytək Zakir qızı**

12. “Zakir Məmmədov. Siracəddin Urməvinin dünyagörüşü”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 196 səhifə.

13. “Əbədiyyət qazanmış ensiklopedik alim – Nəsirəddin Tusi”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 188 səhifə.

14. “Müharibə və postmüharibə haqqında: türk qaynaqlarında və orta əsr Şərq düşüncəsində”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 96 səhifə.

— **“Sosial psixologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru İsmayılova Gültəkin İbrət qızı**

15. “Konfliktofobiyanın psixologiyası və münaqişə davranışının idarə edilməsi”, “Füyuzat”, Bakı, 2024, 156 səhifə

16. “Əlilliyi olan şəxslərin peşəkar psixoloji reabilitasiyasının aktual problemləri”. “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 288 səhifə

KOLLEKTİV MONOQRAFIYA

1. “Heydər Əliyev - İlham Əliyev: müasir Azərbaycanın liderlik fəlsəfəsi və dövlətçilik təcrübəsi”. “Elm və təhsil” nəşriyyatı, Bakı, 2023, 348 səhifə. (*Həmmüəlliflər: İ.Məmmədzadə, E.Mədətli, F.Qurbanov, S.Həsənov, H.Hüseynov, V.Zülfüqarov*).

2. “Философия искусственного интеллекта и прообразы науки будущего”. “Bəxtiyar-4” İstehsalat Kommersiya Firmasının mətbəəsi, Bakı, 2024, 154 str. (*Həmmüəlliflər: İ.Məmmədzadə, T.Maxamatov, C.Dadaşova, A.Büniyatov*).

TOPLULAR

1. «İmmanuel Kant və müasir fəlsəfə». “Bəxtiyar-4”, Bakı, 2024, 147 səhifə.
2. **“Azərbaycan gəncliyi və Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili: ekoloji problemlər, süni intellekt və fəlsəfə”** (AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurası və AMEA Azad Həmkarlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə 2 fevral “Gənclər günü”nə həsr olunmuş **“Azərbaycan gəncliyinin “Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili”nə dəstəyi”** adlı ümumrespublika konfransının materialları əsasında hazırlanmışdır). ”AfPoliqrAF”, Bakı, 2024, 203 səhifə.
3. “Süni intellekt: yaşıl dünya və sosial ədalət”, ”Optimist” MMC, Bakı, 2024, 342 səhifə.
4. “Fəlsəfi-elmi idrakın nəzəri və tətbiqi aspektləri”. “Adiloğlu”, Bakı, 2024, 178 səhifə.
5. “Dəyərlər və identikliyin fəlsəfi problemləri”. Ümumdünya Fəlsəfə gününə həsr olunmuş Beynəlxalq konfrans materialları, “Bəxtiyar-4”, Bakı, 2024, 270 səhifə.
6. “Müasir fəlsəfə, elm və mədəniyyət: postqeyri-klassik epistemologiya”. “Elm”, Bakı, 2024, 616 səhifə
7. «Cəmiyyətin sosial və mənəvi-mədəni həyatındakı islahatların fəlsəfəsi» (15-16 cild). Almanax. “Optimist”, Bakı, 2023, 724 səhifə.

TƏDRİS PROQRAMLARI

— **“İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri”** şöbəsinin baş elmi işçisi, sosiologiya elmlər doktoru **Məmmədova Səadət Davud qızı**

1. “Sosiologiya” fənn proqramı, bakalavr pilləsi üçün, “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 30 səhifə.

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası”** şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent **Əliyev Zaur Bilal oğlu**

2. İSBF-BO6 Lobbçilik-Bakı, 2024. 050203 –Dövlət və İctimai ixtisaslar üzrə bakalavr səviyyəsində təhsil alan tələbələr üçün proqram 19 səhifə.

— **“Multikulturalizm və Toleranlıq fəlsəfəsi”** şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor **Kərimov Əyyub Sevdin oğlu**

3. “Ali məktəblərin bakalavriat təhsil səviyyəsi üçün FƏLSƏFƏ fənn proqramı”. Bakı, 2024, 32 s.

DƏRS VƏSAİTLƏRİ

— “İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin baş elmi işçisi, sosiologiya elmlər doktoru Məmmədova Səadət Davud qızı (*həmmüəllif Nigar Şahhüseynbəyova*)

1. “Sosiologiya” dərslik. “Füyuzat” nəşriyyatı, Bakı, 2024, 410 səhifə.

— “Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Rüstəmov Elnur Məcnun oğlu (*həmmüəlliflə*)

2. “İnkişaf Psixologiyası”. “Hədəf Nəşrləri”, Bakı, 2024, 304 səhifə

• Xəlilqızı Aygün, elmlər doktoru proqramı üzrə dissertant

3. «Təbii və sosial sistemlər», Bakı, 2024. 208 səhifə.

XARİCDƏ DƏRC OLUNAN MƏQALƏLƏR

2024-cü ildə İnstitutun 37 əməkdaş və doktorantının 95 məqalə (o cümlədən 16 məqalə impakt faktorlu jurnallarda, Web of Science və scopus bazalarında) və 9-tezisi çap olunmuşdur. Onlardan

“Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsi 14,

“Sosial psixologiya” 13 (Web of Science və scopus -3)

“Siyasətin fəlsəfəsi və Sosiologiyası” 12 (onlardan 6 məqalə impakt faktorlu jurnallarda, Web of Science və scopus bazalarında)

“Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” 8 məqalə (onlardan 1 məqalə impakt faktorlu jurnallarda)

“Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası” 8

“Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq” 7

“Etika”6 (onlardan 2 məqalə Web of Science və scopus bazalarında)

“Sosiologiya”6 (onlardan 1 məqalə impakt faktorlu jurnallarda)

“Azərbaycan fəlsəfə tarixi” 4 (onlardan 1 məqalə impakt faktorlu jurnallarda)

“İnformasiya cəmiyyəti” 4

“İdrak nəzəriyyəsi”4

“Estetika” 3

“Sosial fəlsəfə” 2

ÖLKƏDƏ NƏŞR OLUNMUŞ MƏQALƏ VƏ KONFRANS TEZİSLƏRİ

İnstitutun əməkdaşları respublika elmi-nəzəri jurnallarında 335 məqalə, beynəlxalq və respublika konfrans tezisləri, eləcə də 90 elmi məqalə ilə «Füyuzat» jurnalında, «Azərbaycan», «Respublika», «Xalq», «Elm», «Kaspi» və digər qəzet və saytlarda dərc edilmişlər.

Bundan əlavə 2024-cü ildə Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında AAK-n vacib nəşrlər siyahısına salınmış və COPERNICUS İNDEKSİ, Redaksiya heyəti beynəlxalq tərkiblik Beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalı olan “Elmi əsərlər” jurnalının növbəti (№1 (42) sayı və beynəlxalq elmi-nəzəri jurnal olan “Şərq fəlsəfəsi problemləri” jurnalının növbəti 30 və 31-ci sayları nəşr edilib.

İMPAKT FAKTORLU JURNALLARDA VƏ SCOPUS BAZALARINDA DƏRC OLUNMUŞ MƏQALƏLƏR

— **Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədşad İlham Ramiz oğlu**

1. “К вопросу об эпистемологии, сознании и интеллекте”// **соавтор С.Дадашова**// “Вопросы Философии”, №9, Россия, 2024, стр. 167-176, ИФ РАН, ААК (Rus), RSCI, Web of Science, Scopus, ERIH PLUS, CrossRef

<https://philosophy.edu.az/index.php?newsid=2712>

— **Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Həsənova Sevinc Arif qızı**

2. “The Heritage of Machiavelli’s Ideas in the Context of Modern Politics” (“Machiavelli ideyalarının irsi müasir siyasət kontekstində”) // Bolqarıstanın Humanitar və Sosial Elmlər üzrə Avropa Referans İndeksində daxil olan (ERIH PLUS) “NotaBene” jurnalı. Sofiya, 2024, №1, s.146-150.

— **“Sosial psixologiya” şöbəsinin müdiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məlikli Günel Qurbanəli qızı**

3. “PRIORITY DIRECTIONS OF YOUTH AND EDUCATIONAL POLICY IMPLEMENTED BY THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AZERBAIJAN ILHAM ALIYEV”, ERIH PLUS, s. 2, “Ancient Land” international online Scientific Journal, İmpact Factor:1.465, index copernicus International İCV 2022: 58.37, An international standard code has been assigned to the scientific article published in the Volume 6, Issue 3 of the “Ancient Cand”Journal. Doi: <https://doi.org/10.36719/2706-6185/33/20-25>, ISSN: 2706-6185, e-ISSN: 2709-4197

— **“Azərbaycan fəlsəfə tarixi” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əhmədli Rafail Ayvaz oğlu**

4. “Mirzə Kazımbəyin islam dininə dair elmi tədqiqatları” adlı // “Elmi İş” Beynəlxalq elmi jurnal-Index Copernicus, indeksində daxildir. 2.717 İmpakt Faktorlu, Cild:18, Sayı 4, Bakı, 2024, səh. 8-14.

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Həşimov Davud Soltan oğlu**

5. “Siyasi təhlükəsizlik: məzmunu və əsas xüsusiyyətləri”// “Endless Light in Science” beynəlxalq elmi-praktiki jurnal №1, Qazaxıstan, Almatı, 2024, 420 səh. (səh. 336-340)Ş, Impact Factor: SJIF 2021-5.81 2022-5.94; DOI10.24412/2709-1201-2024-336-340, <https://cyberleninka.ru/article/n/siyasi-t-hl-k-sizlik-m-zmunu-v-sas-x-susiy-tl-ri/viewer>

— **“Sosial fəlsəfə və ekoloji problemlər” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Həsənov Ağasəlim Şamil oğlu**

6. “Civil Solidarity and ethnic policy in the south caucasian countries” (“Cənubi Qafqas ölkələrində vətəndaş həmrəyliyi və etnik siyasət”) 1// Dünyada mövcud A kateqoriyalı və beynəlxalq xülasələndirmə bazası olan Web of Science-də indekləşən “Universidad de sociedad” nüfuzlu elmi jurnalı 16 (3), Kuba, 2024, səh. 85-95

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əliyev Zaur Bilal oğlu**

7. “Zangezur Corridor: a new landscape in the geopolitical conjuncture of the world (Zəngəzur dəhlizi: dünyanın geosiyasi konyukturasında yeni mənzərə)” // “Universidad de Soseydad” Revista multidisciplinar de la Universidad de Cienfuegos, “Trasmitimos un mensaje de paz en nuestras publi caciones?”, Kuba, Volumen 16, numero 3, ISSN:2218-3620, Mayo-Junio 2024

8. “Syekh Maulana Malık Ibrahim from Azerbaijan who propogated Islam ın Indonesia” Islamic History and Literature <https://doi.org/10.62476/ihl23150> (**Erih plus** indexed journals VOL.2, NO.3, 2024, PP.150-152)

9. “Azerbaijani scienti sts who lived and worked in the caliphate during the islamic era” Islamic history and literature, 2024, p.5-10 (**Erih plus** indexed journals Vol.2, No.1)

— **“Elektron xidmətlər” şöbəsinin müdiri, elmi işçi Zeynalova Alidə Hüseynalı qızı, ”İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru İskəndərova Səbirə Cəfər qızı və elmi işçilər Eminova Humay Rüstəm qızı, Məmmədov Kamran Aydın oğlu**

10. “The integration function of ict in the context of sustainable demographic development” // 9th ISPC «Current Issues and Prospects for The Development of Scientific Research» (Orléans,France) jurnal, June 19-20, 2024, No.46 (205), p. 94-102, DOI: <https://doi.org/10.51582/interconf.19-20.06.2024.011>, ISSN: 2709-4685, Index Copernicus

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Qasımova Təzəgül Mirzə qızı**

11. “Pandemiya dövründə cəmiyyətin yenidən qurulması modelinin siyasi-sosioloji aspektləri” // Международный научно-практический журнал “Endless light in sience” Алматы, Kazaxstan, 2024, ст 367-371

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Bağırov Şahin Xanoğlu**

12. “Political elite and political culture: A political-philosophical analysis of the problem of governance and subordination” // TERCER CUARTIL DE SCOPUS PARA **UNIVERSIDAD Y SOCIEDAD** Vol 15 NUM, 3 (2024), ISSN (electronico): 2218-3620, ISSN (impreso): 2415-2897, s.583-592, <https://www.scopus.com/inward/record.uri?eid=2-s2.0-85162858049&partnerID=40&md5=f0b551f35ff6022a635e7e9eeab3a943>

Document Type: Article Publication Stage: Final Source: Scopus

— **“Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru İbrahimov Hüseyn Qasım oğlu**

13. “Development and Modernization”// BEST JOURNAL OF INNOVATION IN SCIENCE, Research AND DEVELOPMENT ISSN2835-3579 (ISSUE3-N 9 2024), p. 44-47

— **“Sosiologiya” şöbəsinin böyük elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Rüstəmov Elnur Məcnun oğlu (həmmüəlliflərlə)**

14. “Body Appreciation, Self-Compassion, and Sexual Self-Consciousness in Women: The Example of Turkey and Azerbaijan: Sexual Self-Consciousness in Women” // Jurnal: *Studia Psychologica*, 2024, Səhifə: 77-92, İndekslər: Social Sciences Citation Index (SSCI), Scopus, Academic Search Premier, Periodicals Index Online, Linguistics & Language Behavior Abstracts, PsycINFO, Directory of Open Access Journals (DOAJ)

— “Sosiologiya” şöbəsinin kiçik elmi işçisi **Zalova Nuriyeva Ülkər Eldar qızı**

15. “Azerbaijani adaptation of the WHO-5 wellbeing index: investigating its relationship with psychological distress, resilience, and life satisfaction” (“ÜST-5 rifah indeksinin Azərbaycanca adaptasiyası: onun psixoloji sıxıntı, psixoloji davamlılıq və həyatdan məmnunluq ilə əlaqəsinin araşdırılması”) // *BMC Psychology*, 2024, 12, 100. (SCOPUS), (Web of Science) (*həmmüəlliflərlə*)

— “Sosial psixologiya” şöbəsinin kiçik elmi işçisi **İsmayılova Nigar Yaşar qızı**

16. “Адаптация и психометрический анализ опросника эмоционального интеллекта Эмин (Д.В. Люсина) на азербайджанской выборке” // *Психология. Журнал Высшей школы экономики*. 2024. Т. 21. No 4 С. 753-763. (Psychology. Journal of the Higher School of Economics. 2024. Vol. 21. N 4. P. 753–763)

DOI: 10.17323/1813-8918-2024-4-753-763

<https://psy-journal.hse.ru/2024-21-4/991044043.html15>

1.13. KEÇİRİLMİŞ KONFRANSLAR, SEMİNARLAR VƏ YUBİLEYLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

KEÇİRİLMİŞ KONFRANSLAR

2024-cü ildə 8 Beynəlxalq konfrans, 5 respublika elmi-nəzəri konfrans, 32 dəyirmi masa, görüş və kitab təqdimatları, 16 ümuminstitut seminarı keçirilmişdir:

1. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu "Smolnı Universiteti" İnnovativ Elmi və Təhsil Korporasiyası və Noosfer İctimai Elmlər Akademiyası (NOAS) ilə birlikdə Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş “Noosfer planet” adlı Beynəlxalq konfrans, Sankt-Peterburq, 18 dekabr 2023

2. “Elm günü”nə həsr olunmuş “İnsan kapitalı, milli ideya və süni intellektin fəlsəfi problemləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans, 27 mart 2024

3. “Azərbaycan-Pakistan: siyasi-mədəni əlaqələr və perspektivlər” mövzusunda Beynəlxalq Konfrans, 26 aprel 2024

4. “Süni intellekt fəlsəfəsində Azərbaycan-Türkiyə araşdırmalarının perspektivləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans, 28 iyun, 2024

5. “Искусственный интеллект, национальная идея и проблема идентичности” (“Süni intellekt, milli ideya və identiklik problemi”) AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu və Bolqarıstan Elmlər Akademiyası Fəlsəfə və

Sosiologiya İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə, Болгария, Варна, 21-23 avqust 2024

6. "Şuşa şəhərinin mədəni abidələrinin bərpası və sosio-mədəni inkişafının gələcək perspektivləri" mövzusunda Beynəlxalq Konfrans, 30 sentyabr 2024

7. "Dəyərlər və identikliyin fəlsəfi problemləri" mövzusunda Beynəlxalq konfransı, 26 noyabr 2024

8. "Nəsrəddin Tusi və fəlsəfənin ekoloji problemləri" mövzusunda Beynəlxalq elmi konfransı, 6 dekabr 2024

2024-cü ildə 5 respublika elmi-nəzəri konfrans keçirilmişdir:

1. Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin 140 illiyinə həsr edilmiş "Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin Azərbaycan ideyasının fəlsəfi, ictimai-siyasi mahiyyəti" mövzusunda elmi konfrans, 24 yanvar 2024.

2. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurası və Azad Həmkarlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə "2 Fevral Gənclər günü"yə həsr olunmuş "Azərbaycan gəncliyinin "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"yə dəstəyi" mövzusunda respublika konfransı, AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası, 1 fevral 2024

3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının 100 illiyinə həsr edilmiş "Naxçıvan Muxtar Respublikası Azərbaycan dövlətçiliyində" mövzusunda respublika elmi konfransı, 5 fevral 2024

4. AMEA Rəyasət Heyətinin və AMEA Qadınlar Şurasının birgə təşkilatçılığı ilə 11 fevral – Qadınlar və Qızlar Elmdə Beynəlxalq Qadınlar Gününə həsr olunmuş "Elmi liderlikdə qadınlar və qızlar – davamlı inkişafın yeni dövrü" mövzusunda elmi konfrans, 9 fevral 2024

5. Görkəmli alman filosofu, neoklassik alman fəlsəfəsinin banisi İmmanuel Kantın anadan olmasının 300 illik yubileyinə həsr olunmuş "İmmanuel Kant və müasir fəlsəfə" mövzusunda respublika elmi konfransı, 23 aprel 2024.

32 Dəyirmi masa, görüş və kitab təqdimatları

1. 20 Yanvar faciəsinin 34-cü ildönümünə həsr olunmuş dəyirmi masa, 19 yanvar 2024

2. "Naxçıvanın dövlətçilik ənənələri və muxtar statusun özəllikləri" mövzusunda dəyirmi masa, YAP Yasamal rayon təşkilatı ilə birlikdə, 13 fevral 2024-cü il

3. İnstitutun Qadınlar Şurasının təşkilatçılığı ilə "11 fevral "Qadınlar və qızlar elmdə" Beynəlxalq Qadınlar günü ilə əlaqədar "Elm və gender problemləri" mövzusunda dəyirmi masa, 22 fevral 2024

4. Xocalı Soyqırımının 32-ci ildönümü ilə əlaqədar dəyirmi masa, 26 fevral 2024.

5. Çağdaş Azərbaycan ədəbiyyatının və ümumtürk poeziyasının görkəmli simalarından olan şair Rüstəm Behrudi ilə "Rüstəm Behrudi poeziyasının fəlsəfi dərkə və özəlliyi" mövzusunda görüş, 27 fevral 2024

6. 8 mart - Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətilə dəyirmi masa, 7 mart 2024
7. "23 Mart- Pakistan Günü" münasibəti ilə "Azərbaycan-Pakistan əlaqələri zamanın sınağında" mövzusunda dəyirmi masa, 11 mart 2024
8. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu və Pakistan İslam Respublikası Lahor Dövlət Kolleci Universitetinin Urdu dili və ədəbiyyat şöbəsinin işçisi Dr. Hyder Safeer ilə görüş, 16 aprel 2024.
9. "İraq türkmanlarının ictimai, siyasi və fəlsəfi görüşləri" mövzusunda Dəyirmi Masa, 19 aprel 2024.
10. Ümummilli lider Heydər Əliyevin 101-ci ildönümünə həsr olunmuş "Heydər Əliyevin müstəqillik strategiyası və suveren Azərbaycanın inkişaf perspektivləri" mövzusunda dəyirmi masa, 7 may 2024
11. "Beynəlxalq Ailə Günü"nə həsr olunmuş AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Qadınlar Şurası tərəfindən keçirilmiş "Akademik Zərifə Əliyeva: xatirələrdə yaşayan ailə əxlaqı və dəyərlər" mövzusunda dəyirmi masa, 17 may 2024
12. Rusiya Təbiət Elmləri Akademiyasının həqiqi üzvü, Noosfer İctimai Elmlər Akademiyasının birinci vitse-prezidenti, professor, texnika elmləri üzrə fəlsəfə doktoru Heydər İmanovla görüş, 24 may 2024
13. 28 may Müstəqillik Günü'nə həsr olunmuş Dəyirmi masa, 27 may 2024
14. "Ziyalılarla görüş" layihəsi çərçivəsində AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, tarix elmləri doktoru Eynulla Mədətlinin və fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Anar Qafarovun Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş "Heydər Əliyev: dövlətçilik, milli özünüdərk, mənəvi dəyərlər" adlı kitabının təqdimatı, Azərbaycan İlahiyyat İnstitutu, 29 may 2024
15. Məhəmməd Füzulinin 530 illiyinə həsr olunmuş "Məhəmməd Füzulinin irsi və müasirlik fəlsəfi kontekstdə" mövzusunda Dəyirmi Masa, 6 iyun 2024.
16. ADPU və AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun "Milli ideya və müasir fəlsəfənin inkişaf yolları" adlı dəyirmi masa, 07 iyun 2024
17. A.A.Bakıxanovun 230 illiyinə həsr olunmuş "Fəlsəfə və tarix" mövzusunda Dəyirmi masa, 14 iyun 2024
18. Tanınmış yazıçı, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, "Qızıl kəlmə" mükafatçısı Sadıq Qarayev ilə "Sadıq Qarayevin əsərlərində milli ideya və azərbaycançılıq fəlsəfəsi" mövzusunda görüş, 24 iyun 2024
19. "Yeni dövrün yeni fəlsəfəsi" mövzusunda Dəyirmi masa, 1 iyul 2024
20. "Liderlikdə zəkavi xarici siyasətin üstünlükləri" mövzusunda Dəyirmi masa, 05 iyul 2024
21. Tədqiqatçı İlqar Əliyevin "Sirr və açar" kitabının müzakirəsi, 12 sentyabr 2024
22. "Yeni texnologiyalar dövründə milli identikliyin perspektivləri" mövzusunda dəyirmi masa, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Niderland (SOTA) Azərbaycan və Türküstan Elmi Araşdırmalar Mərkəzi ilə birgə, 24 sentyabr 2024

23. “ 18 oktyabr- Müstəqilliyin bərpası” gününə həsr edilmiş tədbir, 18 oktyabr 2024
24. “Fuad Qasımzadə -95 ” mövzusunda Dəyirmi Masa 21 oktyabr 2024
25. Sosial Tədqiqatlar Mərkəzi (STM) və AMEA-nın Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə “COP29 – Yaşıl strategiya, iqlim dəyişikliyi və sosial elmlər: çağırışlar, vəzifələr” mövzusunda dəyirmi masa, 22 oktyabr 2024
26. Dağıstan Dövlət Universitetinin kafedra müdiri, f.e.d., professor Mustafa Bilalov ilə görüş, 30 oktyabr 2024
27. “Vətən müharibəsində qazanılan tarixi Zəfər Azərbaycançılığın təntənəsi” mövzusunda (Prezident təqaüdçüsü, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin və Rusiya Yazıçılar İttifaqının üzvü, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Sadiq Qarayevin “N” sayılı qəhrəmanlıq” və “Azərbaycançılıq məfkurəsi” kitabları üzrə) təqdimat, 6 noyabr 2024
28. Yunesko-nun təsis etdiyi “Ümumdünya fəlsəfə günü”nə həsr olunmuş “Fəlsəfə və yaşıl sivilizasiya” mövzusunda dəyirmi masa, 21 noyabr 2024
29. Qırğızıstan Milli Elmlər Akademiyaasının Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Saralayev Nur Kərimkuliviç, həmin institutun baş elmi işçisi fəlsəfə elmləri doktoru Süleyman Kayıpov, Qazaxıstan Folklor İnstitutunun əməkdaşı elmlər doktoru, professor Cabbar İsanqul görüş keçirilib, 4 dekabr 2024
30. “Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızının “Heydər Əliyevin Böyük Siyasət Yolu” adlı monoqrafiyasının təqdimatı, Mərkəzi Elmi kitabxana, 10 dekabr 2024
31. “Müasir siyasətdə liderlik faktoru: fəlsəfi və sosioloji təhlil” mövzusunda dəyirmi masa, 20 dekabr 2024
32. “Görkəmli Azərbaycan hüquqşünası Məsumə Məlikova -95” mövzusunda dəyirmi masa, 24 dekabr 2024

16. ümuminstitut seminarı keçirilmişdir:

- 1.“Məhəmməd Əmin Rəsulzadə İstiqlal məfkurəsindən Azərbaycan Cümhuriyyətinədək mübarizə yollarında” mövzusunda ümuminstitut seminarı, 22 yanvar 2024
- 2.Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşları ilə birlikdə Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunan “Milli kimliyimizin idrakı və 44 günlük savaşı fəlsəfəsi” mövzusunda institut seminarı, 13 fevral 2024
- 3.“Gender: fəlsəfə, nəzəriyyə, təcrübə” adlı elmi seminar, 26 aprel 2024
4. “Ulu Öndər Heydər Əliyevin psixoloji portreti - Dünyanın hər b tarixində daim yaşayacaq - Qüdrətli Sərkərdə İlham Əliyev Fenomeni” mövzusunda seminar, 08 may 2024
5. "Etika" və "Sosial Psixologiya" şöbələrindən “Milli ideologiya etik və sosial psixoloji kontekstdə” mövzusunda elmi seminarı, 31 may 2024

6. “Azərbaycan dövlətçilik fəlsəfəsi: milli idea və milli ideologiya kontekstində” mövzusunda həsr olunmuş ümuminstitut seminarı, 13 iyun 2024-cü il
7. "Azərbaycanda sosiologiyasının perspektivləri" mövzusunda elmi seminar, 8 iyul 2024
8. AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurası, YAP və Azad Həmkarlar İttifaqının birgə təşkilatçılığı ilə “Şuşa şəhərinin 2024-cü il üçün “İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının gənclər paytaxtı seçilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncamına əsasən “İlham Əliyevin yeni quruculuq siyasəti və Azərbaycan gəncliyi: Şuşa mənəvi dəyərlər kontekstində” adlı elmi seminarı, 20 iyun 2024
9. “A.Makovelskinin fəlsəfəsi haqqında” mövzusunda elmi seminar, 4 iyul 2024
10. “Azərbaycanda sosiologiyasının perspektivləri” mövzusunda elmi seminar, 08 iyul 2024
11. “Yaddaşın (fərdi və kollektiv)və mədəni kimliyin fəlsəfi təhlili” mövzusunda elmi seminar, AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu Ankara Hacıtəpə Universiteti ilə birgə, 6 sentyabr 2024
12. “Etika” və “Sosial Psixologiya” şöbələrinin birgə keçirdiyi “Prezident İlham Əliyevin COP29 siyasətinin sosial psixoloji, etik prioritet istiqamətləri” mövzusunda elmi seminarı, 7 noyabr 2024
13. Beynəlxalq “Fəlsəfə günü” çərçivəsində “Azərbaycan filosof və mütəfəkkirlərinin orta əsrlərdə Cənubi-Şərqi Asiya ölkələri ilə əlaqələri” mövzusunda elmi seminar, 9 dekabr 2024
14. Heydər Əliyevin anım gününə həsr olunmuş elmi seminar, 11 dekabr 2024
15. “Türk xalqlarının fəlsəfi fikir tarixi və müasir fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Faiq Ələkbərlinin “Çağdaş dövrdə Türk xalqlarının əsas ictimai-fəlsəfi problemləri” mövzusunda ümuminstitut seminarı, 13 dekabr 2024
16. Görkəmli alim, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Ə.Ə.Zərgərovun 90 illiyinə həsr olunmuş elmi seminar, 17 dekabr 2024

ELMI KONFRANS, SİMPOZIUM VƏ SEMİNARLARDA İŞTİRAK

Hesabat ilində əməkdaşlarımız Respublikanın müxtəlif rayonlarında mühazirələr oxumuşlar. Eləcə də, İnstitutumuzda, ölkəmizin Elmi Mərkəzləri və Universitetlərində keçirilən onlayn və oflayn beynəlxalq simpozium və konfranslarda iştirak etmişlər.

XARİCDƏ KEÇİRİLƏN BEYNƏLXALQ KONFRANSLARDA İŞTİRAK:

İnstitutun 36 əməkdaşı 29 ölkədə oflayn və onlayn keçirilən xarici beynəlxalq konfranslarda 69 məruzə ilə çıxış etmişlər.

14. ELMİN POPULYARLAŞDIRILMASI, TƏBLİĞİ VƏ TƏŞVİQİ İSTİQAMƏTİNDƏ GÖRÜLMÜŞ İŞLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

— **Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu**

1. “Müasir Azərbaycan fəlsəfəsində elmlilik problem” adlı məruzə ilə AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu "Smolnı Universiteti" İnnovativ Elmi və Təhsil Korporasiyası və Noosfer İctimai Elmlər Akademiyası (NOAS) ilə birlikdə keçirilmiş Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş “Noosfer planet” adlı beynəlxalq konfransda çıxış, Sankt-Peterburq, 18 dekabr 2023
2. "CBC TV Azərbaycan" televiziyasında və Azərbaycan Dövlət Televiziyasının verilişlərində mütəmadi olaraq aktual mövzularda çıxışlar etmişdir.

— **“İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Bünyadzadə Könül Yusif qızı**

3. İctimai televiziyanın “Din və cəmiyyət” verilişində “Yaradılış fəlsəfəsi” mövzusunda müsahibə verilmişdir. Bakı, 24 may 2024

— **İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu**

4. Yasamal YAP-ın təşkil etdiyi Azərbaycan Prezidenti seçkiləri ilə əlaqədar “Prezident İlham Əliyevin səxsiyyəti və liderliyi” adlı məruzə ilə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri qarşısında çıxış etmişdir, yanvar 2024.
5. Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda “Ziyalılarla görüş” layihəsi çərçivəsində AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, tarix elmləri doktoru Eynulla Mədətli və İnstitutun şöbə müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Füzuli Qurbanov ilə görüş.

— **“Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru professor Mirzəzadə Rəna Rza qızı**

6. “Süni intellekt mədəniyyətini öyrənərək” adlı məruzə ilə Bakının Nizami rayon YAP təşkilatında, Bakı Texniki Kollecinə, Bakı 1 və 2 saylı Tibb Kolleclərində, Memarlıq və İnşaat Universitetində, Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində, Nizami Rayon 12 nömrəli məktəbdə çıxış etmişdir.

— **“Sosial psixologiya” şöbəsinin müdiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məlikli Günel Qurbanəli qızı**

7. “Профессор Аида Имангулиева - Известная азербайджанская женщина – востоковед” // Междисциплинарные подходы в современной науке: вызовы, перспективы и достижения“ (Müasir elmdə fənnlər arası yanaşmalar: çağırışlar, perspektivlər, nailiyyətlər”), Материалы международной конференции. Р.Ф. Саратов. (Beynəlxalq konfransının materialları. Rusiya, Saratov), 2024, səh. 59-64

— **“Sosiologiya” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi Məmmədov Əhməd Qəşəm oğlu**

33. 10-a qədər QHT-ni birləşdirən “Ahəng yolu” Assosiasiyasının prezidentidir.

— “Etika” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru **Məmmədova Aytək Zakir qızı**

9. “Əbədiyyət qazanmış ensiklopedik alim – Nəsirəddin Tusi”. “Füyuzat”, Bakı, 2024, 188 səhifə.

— “İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent **Mustafayev Radif Heybət oğlu**

10. Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "Sosial və Psixoloji Tədqiqatlar Mərkəzi" ictimai birliyinin həyata keçirdiyi "Yaşıl düşüncə"nin təbliği və inkişafı" adlı layihə çərçivəsində Ağdam rayonunda (26-27 iyul 2024), Bərdə şəhərində (17-18 avqust 2024), Tərtər şəhərində (14 sentyabr 2024) genişmiqyaslı təlimlər keçirərək "Yaşıl düşüncə", "Dayanıqlı inkişaf" və "Yaşıl həyat" mövzularında iştirakçılara məlumat verilmişdir.

11. Mustafayev Radif Heybət oğlu həmçinin Bakı Dövlət Universitetində (BDU) Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinə (DİM) dair təlim keçmişdir, 25 dekabr 2024.

12. “Elm günü”nə həsr olunmuş “İnsan kapitalı, milli ideya və süni intellektin fəlsəfi problemləri” mövzusunda Beynəlxalq elmi konfrans, 27 mart 2024

13. İnstitutun Qadınlar Şurasının təşkilatçılığı ilə “11 fevral “Qadınlar və qızlar elmdə” Beynəlxalq Qadınlar günü ilə əlaqədar “Elm və gender problemləri” mövzusunda dəyirmi masa, 22 fevral 2024

14. Tanınmış yazıçı, biologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, “Qızıl kəlmə” mükafatçısı Sadıq Qarayev ilə “Sadıq Qarayevin əsərlərində milli ideya və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” mövzusunda görüş, 24 iyun 2024

15. Tədqiqatçı İlqar Əliyevin “Sirr və açar” kitabının müzakirəsi, 12 sentyabr 2024

1.15 ELMİ KADRLARIN HAZIRLANMASI

Hazırda İndstitutda **203** əməkdaş çalışır, o cümlədən **143-ü** elmi işçidir. Onlardan **25-i** elmlər doktoru, **63** nəfər isə fəlsəfə doktorlarıdır.

2024-cü ildə Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunda **elmlər doktoru** hazırlığı üzrə **27** nəfər dissertant, **fəlsəfə doktoru** hazırlığı üzrə **12** nəfər dissertant, 1-i xarici vətəndaş (Türkiyə) və fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə **19** nəfər **doktorant** olmaqla cəmi **59** nəfər təhsil alır. Bunlardan 15 nəfər olmaqla 6 nəfər fəlsəfə doktoru hazırlığı üzrə dissertant və 9 nəfər elmlər doktoru üzrə dissertant Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun öz əməkdaşlarıdır.

Günel Məlikli Rusiya Elmlər Akademiyasının Fəlsəfə İnstitutunda təcrübə tədqiqat keçmişdir. Fəlsəfə İnstitutunun direktoru tərəfindən diplom və sertifikatla mükafatlandırılıb. 6 iyun-6 iyul.

Doktorant və dissertantların 2024-cü il üzrə **elmi nəşriyyat** fəaliyyətinin nəticələri: 1 dərs vəsaiti, cəmi 32 məqalə, o cümlədən 9-u xaricdə və 7 tezis, o cümlədən 3-ü xaricdə çap olunmuşdur.

Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun nəzdində Fəlsəfə tarixi, Etika və Sosial fəlsəfə ixtisasları üzrə FD 1.33 Dissertasiya Şurası fəaliyyət göstərir. 2024-cü ildə bu ixtisaslar üzrə 7207.01- Sosial fəlsəfə ixtisası üzrə 3 fəlsəfə doktoru, 7210.01- Fəlsəfə tarixi ixtisası üzrə 1 nəfər müdafiə etmişdir.

Eləcə də Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun nəzdində fəaliyyət göstərən Birdəfəlik Dissertasiya şuralarında Sosiologiya sahəsində 2 nəfər fəlsəfə doktoru müdafiə etmişdir, 7212.01-Etika ixtisası üzrə 1 elmlər doktoru, 6219.01-Kulturologiya və onun ümumi məsələləri” ixtisası (fəlsəfə sahəsi) üzrə 1 elmlər doktoru müdafiə etmişdir.

1.16. İL ƏRZİNDƏ 29 YAŞINADƏK ELMLƏR DOKTORLUĞU VƏ FƏLSƏFƏ DOKTORLUĞU DİSSERTASIYASI MÜDAFİƏ ETMİŞ ƏMƏKDAŞLAR HAQQINDA MƏLUMAT

2024-cü ildə 29 yaşınadək elmlər doktorluğu və fəlsəfə doktorluğu dissertasiyası müdafiə edən olmamışdır.

1.17. ELMLƏR DOKTORLUĞU DİSSERTASIYASI MÜDAFİƏ ETMİŞ ƏMƏKDAŞLAR HAQQINDA MƏLUMAT

2024-cü ildə “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Paşayeva Əntiqə Niftiəli qızı 7212.01-“etika” ixtisası üzrə “Fəlsəfədə hüquq və əxlaq arasında oxşar və fərqli aspektlər” mövzusunda elmlər doktorluğu dissertasiyasını müdafiə etmiş (27 iyun, 2024) və sənədlərini AAK-a təqdim etmişdir.

18. SOSIAL SFERADA FƏALİYYƏT

1. Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmlər doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu

— "CBC TV Azərbaycan" televiziyasında və Azərbaycan Dövlət Televiziyasının verilişlərində mütəmadi olaraq aktual mövzularda çıxışlar etmişdir.

2. İnstitutun elmi işlər üzrə direktor müavini, “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, tarix elmləri doktoru Mədətli Eynulla Yadulla oğlu

— Yasamal YAP-ın təşkil etdiyi Azərbaycan Prezidenti seçkiləri ilə əlaqədar “Prezident İlham Əliyevin şəxsiyyəti və liderliyi” adlı məruzə ilə rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri qarşısında çıxış, yanvar 2024.

3.Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun elmi katibi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Həsənova Sevinc Arif qızı

— Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun nəzdində fəaliyyət göstərən FD1.33 Dissertasiya Şurasının elmi katibidir.

4. Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun direktoru, fəlsəfə elmlər doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu, “İslam fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru, professor

Bünyadzadə Könül Yusif qızı, “Multikulturalizm və toleranlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı, “İnformasiya cəmiyyətinin fəlsəfi və sosioloji problemləri” şöbəsinin baş elmi işçisi, sosiologiya elmlər doktoru Məmmədova Səadət Davud qızı, “Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Əliyev Zaur Bilal oğlu, “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Şabanov Zeynəddin Müsənnif oğlu, “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Şabanov Zeynəddin Müsənnif oğlu və “Sosial psixologiya” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Aslanov Heydər Arif oğlu bir sıra beynəlxalq elmi jurnalların redaksiya heyətinin üzvüdürlər.

5. «İslam fəlsəfəsi» şöbəsinin müdiri, AMEA-nın müxbir üzvü, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Bünyadzadə Könül Yusif qızı

— X Bakı Beynəlxalq Kitab Sərgisi “Müasir ədəbiyyat və müasir fəlsəfə” mövzusunda yazıçı Nərmin Kamal ilə qarşılıqlı dialoq. Bakı Exspo Mərkəzi. Bakı, 03 oktyabr, 2024.

6. «Müasir siyasətin fəlsəfəsi» şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mirzəzadə Rəna Rza qızı

— AMEA Qadınlar Şurasının sədridir.

7. «İdrak nəzəriyyəsi və məntiq» şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, Qurbanov Füzuli Məhəmməd oğlu

— AMEA Rəyasət Heyətinin yaratdığı “2025-2030-cu illərdə AMEA-nın inkişaf Konsepsiyası və Yol Xəritəsi” adlı işçi qrupuna üzv seçilmişdir (sədr müavini).

8. «Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi» şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Həsənov Sənan Səməndər oğlu

— AMEA-nın Azad Həmkarlar İttifaqının sədri seçilmişdir.

9. «Davamlı inkişafın fəlsəfəsi və sosiologiyası» şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Zeynalov Şölət Əlövsət oğlu

— Prezident seçkilərində Yasamal Rayon Partiya Təşkilatı: 16 saylı dairənin 16 saylı məntəqəsində YAP-ın nümayəndəsi kimi məşvərətçi səs hüququnda iştirak etmişdir, 07 fevral 2024

— YAP Yasamal rayon AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu üzrə ilk ərazi partiya təşkilatının sədridir

10. “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Şabanov Zeynəddin Müsənnif oğlu

• AMEA Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun “Elmi əsərlər” beynəlxalq elmi-nəzəri jurnalının məsul katibidir.

11. “Sosiologiya” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, Məmmədov Əhməd Qəşəm oğlu

- Sentyabr ayında Milli Məclisə keçirilən seçkilərdə müşahidəçi və Sumqayıt şəhərindən, 45-ci dairədən deputat seçilən Səbinə Salmanovanın vəkili olmuşdur.

— 10-a qədər QHT - ni birləşdirən “Ahəng yolu” Assosiasiyasının prezidentidir.

12. **“Sosiologiya” şöbəsinin elmi işçisi Abasov Rizvan Seyfəli oğlu**

— 7 fevral 2024-cü il tarixində keçirilmiş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin seçkilərində “Rəy” Monitoring Mərkəzi tərəfindən keçirilən seçkilərdə EXITPOLL tədqiqatına və həmçinin seçkiöncəsi sosioloji tədqiqatlara rəhbərlik edib.

13. **“Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin kiçik elmi işçisi Hüseynli Ceyran İlqar qızı**

— Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutu üzrə “Gənc Alim və Mütəxəssislər Şurası”nın sədridir.

PROBLEMLƏR, ARZU VƏ TƏKLİFLƏR

1. Şöbələrin maddi-texniki təchizatı məsələsi lazımi səviyyədə deyil, hələ də şöbələrdə otaqlara, texniki avadanlığa ehtiyac var.
2. AMEA RH-nin 21 oktyabr 2024-cü il tarixli 20/2 nömrəli “AMEA-nın 2025-2030-cu illər üzrə inkişaf konsepsiyası və Yol Xəritəsi”nin əsas istiqamətləri adlı sərəncamını əsas tutaraq İnstitutun və elmi şöbələrin idarəedilməsinin təkmilləşdirilməsi, işçilərin maddi cəhətdən stimullaşdırılması istiqamətində şöbələr tərəfindən təkliflər irəli surulməsi üçün müraciət olunmuş və bu məqsədlə Fikir Mübadiləsi Virtual Mərkəz yaradılmış və İşçi qrupu fəaliyyətə başlamışdır.

20. **TƏLTİFLƏR VƏ MÜKAFATLAR HAQQINDA MƏLUMAT**

1. **Fəlsəfə və Sosiologiya İnstitutunun bş direktoru, fəlsəfə elmlər doktoru, professor Məmmədzadə İlham Ramiz oğlu**

— Ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illiyi ilə əlaqədar medal ilə təltif edilmişdir.

— Akademik Kərim Kərimovun 100 illiyi ilə əlaqədar *Yubiley döş nişanı ilə* təltif olunmuşdur.

2. **“Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Abasov Əli Seyidabas oğlu**

— Akademik Kərim Kərimovun 100 illiyi ilə əlaqədar *Yubiley döş nişanı ilə* təltif olunmuşdur.

— Məhsuldar əməyinə görə AMEA Rəşət Heyətinin *fəxri fərmanı ilə* təltif edilmişdir.

— Mədəniyyət sahəsində göstərdiyi fəaliyyətə görə “Simurq” QHT-sinin *Fəxri Fərmanı ilə* təltif olunmuşdur.

3. “İdrak nəzəriyyəsi və məntiq” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Qurbanov Füzuli Məhəmməd oğlu

— Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Rəyasət Heyəti tərəfindən elmi populyarlaşdırmaq və təşviq etmək istiqamətindəki fəaliyyətinə görə *Fəxri Diplomla* təltif etmişdir.

4. “Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mirzəzadə Rəna Rza qızı

— AMEA Fəlsəfə elmi sahəsində əldə etdiyi nailiyyətlərinə və səmərəli ictimai fəaliyyətinə görə AMEA Rəyasət Heyətinin *Təşəkkürnaməsi* ilə təltif edilmişdir, 3 aprel 2024

— AMEA Biologiya və Tibb elmləri bölməsinin konfranslarında fəal iştirakına görə *Fəxri Fərmanı* ilə təltif edilmişdir. 8 aprel 2024

— Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Mədəniyyət Komitəsinin *Fəxri Fərmanı ilə* təltif edilmişdir. 12 aprel 2024

— Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Ailə, Qadın və Uşaq Komitəsinin *Fəxri Fərmanı ilə* təltif edilmişdir, 26 aprel 2024

— Yasamal YAP-ın Fəxri Fərmanı ilə təltif edilmişdir, 5 mart 2024.

5. “Multikulturalizm və tolerantlıq fəlsəfəsi” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru Quliyeva Xatirə Nəcəfqulu qızı

— Elm günü AMEA RH-nin Fəxri Fərmanı və Ulu öndər Heydər Əliyevin 101-ci il dönümü münasibəti ilə AMEA RH İEB-nin *Fəxri Fərmanı ilə* təltif edilmişdir, 27 mart 2024.

6. “Estetika” şöbəsinin müdiri, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Əsədov Adil İsgəndər oğlu

— AMEA-nın elmi və ictimai mühitində fəal iştirakına görə AMEA Rəyasət Heyəti tərəfindən *Təşəkkürnamə ilə* təltif edilmişdir. Bakı, 2024

7. “Sosial psixologiya” şöbəsinin müdiri, siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru Məlikli Günel Qurbanəli qızı

— Gənc alimlər arasında elmi fəaliyyət sahəsində fərqləndiyinə görə AMEA-nın *“İlin gənc alimi” diplomu ilə* təltif edilmişdir, 27 mart 2024

— Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən Fəxri Fərmanla təltif olunmuşdur, 23 may 2024

8. “Müasir fəlsəfə problemləri” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Abbasov Əbülhəsən Fərhad oğlu

— Akademik Kərim Kərimovun 100 illiyi ilə əlaqədar *Yubiley döş nişanı ilə* təltif olunmuşdur.

— Məhsuldar əməyinə görə AMEA Rəyasət Heyətinin *fəxri fərmanı ilə* təltif edilmişdir.

9. “Siyasətin fəlsəfəsi və sosiologiyası” şöbəsinin baş elmi işçisi, fəlsəfə elmləri doktoru, dosent Mövsümova Lalə Cəfər qızı

— AMEA-nın elmi və ictimai mühitində fəal iştirakına görə 2 *Təşəkkürnamə ilə* təltif edilmişdir. Bakı, 2024

10. “Azərbaycan fəlsəfə tarixi” şöbəsinin aparıcı elmi işçisi, fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru Ələkbərov Faiq Qəzənfər oğlu

— “Məhəmməd Əmin Rəsulzadə İrsini Araşdırma Mərkəzi” tərəfindən “Məhəmməd Əmin Rəsulzadə” *FƏXRİ DİPLOM ilə* təltif edilmişdir, 2 mart 2024

11. “Heydər Əliyevin siyasi irsi və azərbaycançılıq fəlsəfəsi” şöbəsinin kiçik elmi işçisi Hüseynli Ceyran İlqar qızı

— “2 Fevral Gənclər günü” münasibəti ilə “Elmin təbliğində fəal iştirakına görə” AMEA-nın prezidenti Akademik İsa Həbibbəyli tərəfindən *FƏXRİ DİPLOM ilə* təltif edilmişdir, 1 fevral 2024.